

Ruimtelijke onderbouwing 'Zonneweide Wieldrechtse Zeedijk'

Gemeente Dordrecht

Definitief

Ruimtelijke onderbouwing 'Zonneweide Wieldrechtse Zeedijk'

Gemeente Dordrecht

Definitief

Rapportnummer:	P01135_3
Datum:	23 augustus 2019
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. F. Boeije (Solarfields)
Projectteam BRO:	Dhr. R. Tak MSc, dhr. S. Robins MSc, dhr. J. van der Aa Llm
Concept	april 2019
Definitief	mei 2019, augustus 2019
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 14
Beknopte inhoud:	Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van het realiseren van een zonneweide ter hoogte van de Wieldrechtse Zeedijk te Dordrecht.

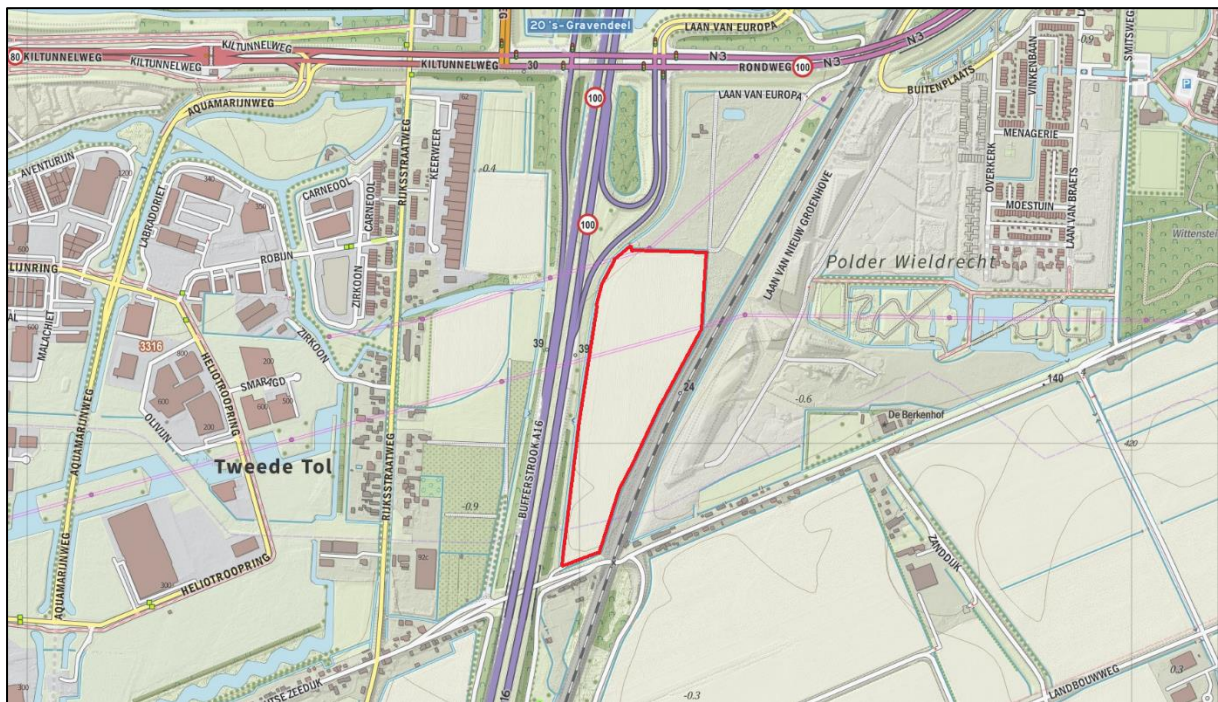
BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl

1. INLEIDING	3
2. GEBIEDSPROFIEL EN BESLUITPROFIEL	5
2.1 Gebiedsprofiel	5
2.2 Besluitprofiel	6
2.3 Ruimtelijke en stedenbouwkundige effecten	6
3. BELEIDSKADER	12
3.1 Rijksbeleid	12
3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	12
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	13
3.1.3 Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)	13
3.1.4 Besluit ruimtelijke ordening (Ladder voor duurzame verstedelijking)	13
3.1.5 Energieakkoord voor duurzame groei	16
3.1.6 Wet milieubeheer	16
3.2 Provinciaal beleid	17
3.2.1 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014, actualisering 2016)	17
3.2.2 Verordening Ruimte 2014	18
3.3 Gemeentelijk beleid	19
3.4 Afweging beleidskader	22
4. ONDERZOEK	23
4.1 Milieuaspecten	23
4.1.1 Geluidhinder	23
4.1.2 Bodem	23
4.1.3 Luchtkwaliteit	24
4.1.4 Milieuzonering	25
4.1.5 Externe veiligheid	27
4.1.6 Milieueffectrapportage (m.e.r.)	28
4.2 Ecologie	29
4.3 Waterhuishouding	30
4.3.1 Beleidskader	30
4.3.2 Kenmerken van het watersysteem	31
4.3.3 Overleg waterbeheerder	32
4.4 Verkeerskundige aspecten	32
4.4.1 Verkeer	32
4.4.2 Parkeren	32

4.5 Leidingen en infrastructuur	32
4.6 Archeologie en cultuurhistorie	33
4.6.1 Archeologie	33
4.6.2 Cultuurhistorie	33
5. AFWEGING BELANGEN	34
6. UITVOERBAARHEID	35
6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	35
6.1.1 Procedure	35
6.1.2 Vooroverleg	35
6.1.3 Participatie	36
6.2 Economische uitvoerbaarheid	36
6.2.1 Kostenverhaal	36
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Landschappelijke inpassing	
Bijlage 2: Quicksan Flora en Fauna	

1. INLEIDING

Solarfields heeft het voornemen om een zonneweide, ten behoeve van het opwekken van zonne-energie, te realiseren op een perceel gelegen aan de Wieldrechtse Zeedijk en naast de A16 te Dordrecht in de gelijknamige gemeente. In de huidige situatie is het besluitgebied agrarisch in gebruik. Het besluitgebied staat kadastraal bekend als Dordrecht, sectie V, nummer 722 en heeft een oppervlakte van ca. 8 hectare.

Topografische kaart met ligging besluitgebied (rood omlijnd) en omgeving. Bron: www.opentopo.nl

Het initiatief is strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3' zoals vastgesteld door de gemeenteraad van Dordrecht op 28 juni 2017, omdat het beoogde gebruik ten behoeve van een zonneweide niet is toegestaan. De ontwikkeling kan planologisch-juridisch worden geregeld door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bestemmingsplannen conform artikel 2.12, eerste lid onder a onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Hiervoor dient de uitgebreide procedure te worden doorlopen. Een voorwaarde om medewerking te kunnen verlenen is dat middels een goede ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat het initiatief van een goede ruimtelijke ordening getuigt. In dat kader is deze ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

Leeswijzer

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 worden het gebiedsprofiel en het besluitprofiel beschreven. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 het rijks- provinciaal en gemeentelijk beleidskader aan de orde. In hoofdstuk 4 komt de toetsing aan de milieu- en overige onderzoeksaspecten aan bod. Hoofdstuk 5 beschrijft de belangenafweging en in hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de te voeren procedure, het vooroverleg en de planstukken.

2. GEBIEDSPROFIEL EN BESLUITPROFIEL

2.1 Gebiedsprofiel

Het besluitgebied waarop de omgevingsvergunning en de voorliggende ruimtelijke onderbouwing van toepassing is, ligt aan de Wieldrechtse Zeedijk in de 'oksel' van de A16 en ten westen van het spoortracé Dordrecht – Breda in de gemeente Dordrecht. In de huidige situatie is het besluitgebied agrarisch in gebruik. Binnen het besluitgebied is in het zuidelijke deel een ondergrondse leidingstrook aanwezig en in het noordelijke deel zijn er twee hoogspanningsverbindingen aanwezig. Beide stroken zijn west-oost georiënteerd.

Luchtfoto met aanduiding ligging besluitgebied zonneweide te Dordrecht. Bron: www.maps.google.nl

Het besluitgebied is gelegen in het stedelijke gebied van Dordrecht. Het besluitgebied grenst in het westen aan de Rijksweg A16, in het oosten aan het spoortracé Dordrecht – Breda en in het noorden is de N3 gelegen. Ten westen van de Rijksweg A16 ligt het bedrijventerrein Dordtse Kil III en het buurtschap 'Tweede Tol'. Ten oosten van het spoortracé ligt het woningbouwplan 'Smitsweg'. Het besluitgebied grenst daarnaast aan een bosstrook die niet in beheer is van de initiatiefnemer.

Het besluitgebied heeft volgens het vigerend bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3' de bestemming 'Agrarisch' met de dubbelbestemmingen 'leiding – hoogspanningsverbinding' en 'leiding – leidingstrook' en de gebiedsaanduiding 'veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen'.

2.2 Besluitprofiel

Het voornemen bestaat om binnen het plangebied een zonneweide te realiseren ten behoeve van het opwekken van duurzame zonne-energie. De zonneweide zal bestaan uit circa 7,1 hectare oppervlakte zonnepanelen met een totaal vermogen van circa 8,5 MWp. Daarbij dient nadrukkelijk het voorbehoud te worden geplaatst, dat het vermogen aan verandering onderhevig is en dus niet vaststaat. Met het oog op de toekomst zullen panelen namelijk hoogstwaarschijnlijk een stuk efficiënter worden, wat logischerwijs van invloed is op het vermogen van de panelen.

In het plangebied zullen zonnepanelen worden geplaatst, verdeeld over twee velden. Hierbij is rekening gehouden met de aanwezigheid van een leidingstroom en met de hoogspanningsleidingen van TenneT. Om de ruimte toch zo optimaal mogelijk te benutten, zal het onderhoudspad langs de westkant lopen en van daaruit een dwarsverbinding tussen de zonnevelden krijgen.

Het zonnepark wordt landschappelijk ingepast conform het inrichtingsplan in de bijlage. De landschappelijke inpassing geschiedt op basis van de ruimtelijke randvoorwaarden van de gemeente Dordrecht. In paragraaf 2.3 en in de bijlage wordt hierop nader ingegaan. Tot slot wordt het gehele besluitgebied afgesloten en beveiligd door middel van een hekwerk, dat meegenomen wordt in de landschappelijke elementen. Er wordt een gemengde haag langs het hekwerk aangeplant. Aan de randen van het besluitgebied wordt voorts een vrije ruimte van ten minste 3 meter in acht genomen tussen de panelen en het hek. Deze vrije ruimte wordt in acht genomen in verband met veiligheidsoverwegingen.

De zonnepanelen worden met palen op het veld aangebracht, deze palen zijn in de toekomst gemakkelijk te verwijderen. De bouwhoogte van de zonnepanelen ten opzichte van het maaiveld is maximaal 2,30 meter. De onderkant van de panelen is ca. 0,7 meter boven het maaiveld. De panelen worden in een zuid-opstelling geplaatst.

In de afbeeldingen bij paragraaf 2.3 is de toekomstige inrichting zichtbaar.

2.3 Ruimtelijke en stedenbouwkundige effecten

Het bouwen en gebruik op de gronden ten behoeve van een zonneweide is in het vigerende bestemmingsplan niet toegelaten. Ruimtelijk en functioneel gezien past de beoogde zonneweide goed in de omgeving, aangezien het besluitgebied agrarisch in gebruik is en het op niet al te grote afstand van het bedrijventerrein is gelegen. Dat is gezien de zoninval en beperkte schaduwwerking ideaal en derhalve betreft het een geschikte locatie voor een zonneweide. Het ontwikkelen tot een zonneweide is een duurzame invulling van de gronden die in de huidige situatie agrarisch in gebruik zijn.

De voorgenomen locatie is interessant voor een zonneweide, omdat er sprake is van een onbebouwd terrein binnen stedelijk gebied, dat aan alle kanten omringd wordt door infrastructuurzones zoals de A16 en het spoortracé Dordrecht – Breda. De opstelling langs deze infrastructuurle zones heeft uit

landschappelijk oogpunt de voorkeur boven veel andere locaties, omdat het cultuurhistorisch waardevolle landschappen het minst aantast. Daarnaast is de locatie ver van de grote woonbebouwingsmassa gelegen. Daarnaast is de ligging van onderhavig besluitgebied dusdanig dat er geen waardevolle uitzichten worden aangetast. Vanuit de woningen ten zuiden van het besluitgebied is er een beperkt zicht op het besluitgebied; een dijkje beperkt het zicht vanaf de begane grond, maar vanuit de bovenverdieping is er wel sprake van zicht. In de huidige situatie is er echter geen sprake van een waardevol landschap. De effecten op het woon- en leefklimaat voor de omgeving zijn mede daarom aanvaardbaar te achten.

De zonnepanelen in het onderhavig initiatief hebben een beperkte hoogte waardoor er geen onevenredig negatieve stedenbouwkundige effecten zijn. De locatie is gelegen naast de A16, N3 en spoortracé Dordrecht – Breda. Dit maakt de locatie bij uitstek geschikt om duurzame energieopwekking in de gemeente zichtbaar te maken, wat bijdraagt aan duurzaamheid van de gemeente Dordrecht.

Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van de inpassing van de zonnepanelen in het besluitgebied is een landschappelijk inpassingsplan¹ opgesteld. Dit is als separate bijlage opgenomen. Het inrichtingsplan is opgesteld in overleg tussen de gemeente en initiatiefnemer op basis van de ruimtelijke randvoorwaarden van de gemeente Dordrecht. Rekening is gehouden met zowel landschappelijke, cultuurhistorische als ecologische waarden. Het inrichtingsplan voorziet onder meer in de volgende inpassings- en beheermaatregelen:

- Inrichting zuidkant besluitgebied als groene buffer door middel van aanleg hoogstam fruitboomgaard in lijn met historische kavelstructuur, alsmede van robuust struweel zuidelijk van de leidingstrook. Het struweel zorgt voor een overgang tussen de groene zone en de zonneweide.
- Aanleg bloem- en kruidenrijk grasland ter plaatse van de leidingstrook, zuidelijk van de zonneweide.
- Aanplant gemengde hagen langs erfafscheidingen rondom het besluitgebied.
- Ecologische verbindingszone aan westkant besluitgebied, aansluitend op in te richten natuurvriendelijke oever.
- Plaatsing bijenkasten.

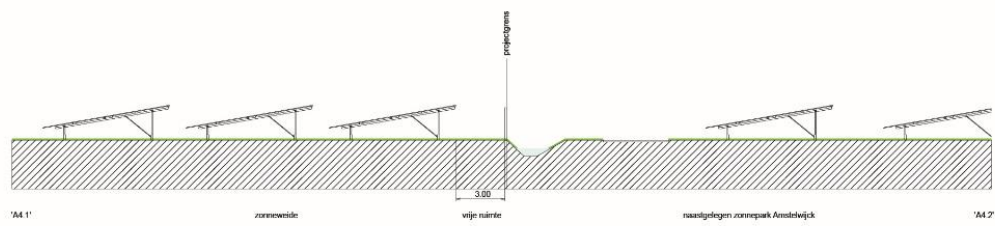
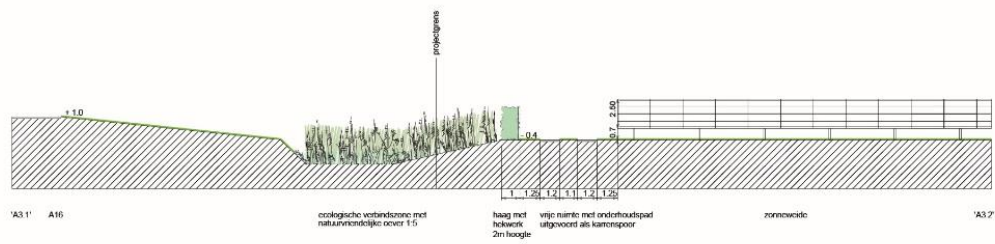
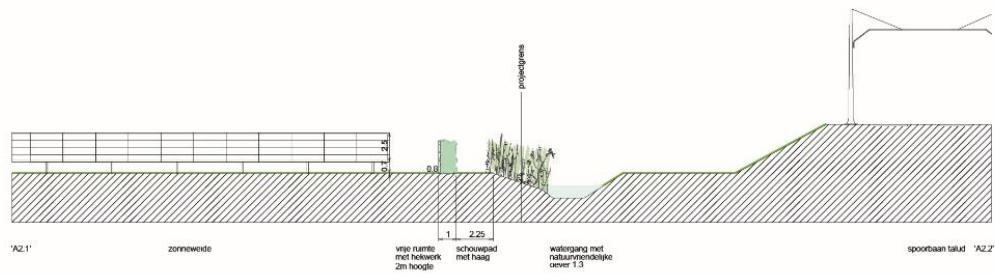
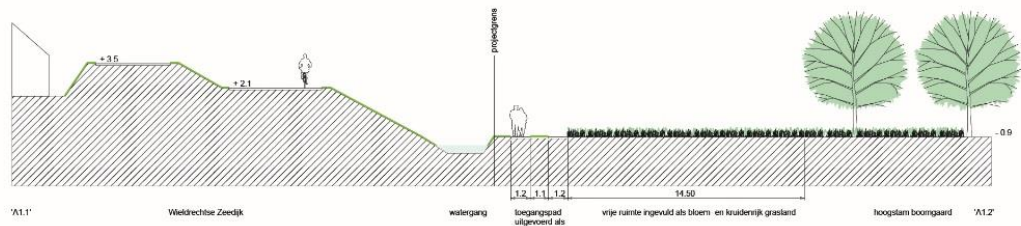
Met de landschappelijke inpassing en de inrichting van het besluitgebied wordt de oude verkaveling (beter) zichtbaar gemaakt. Deze wordt geaccentueerd met structuurbeplanting.

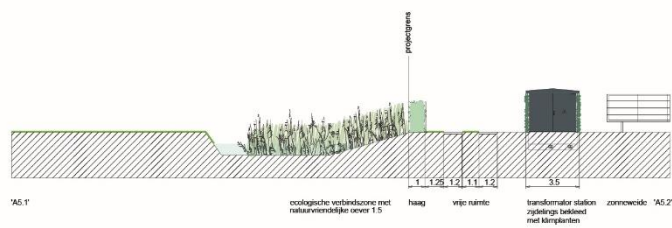
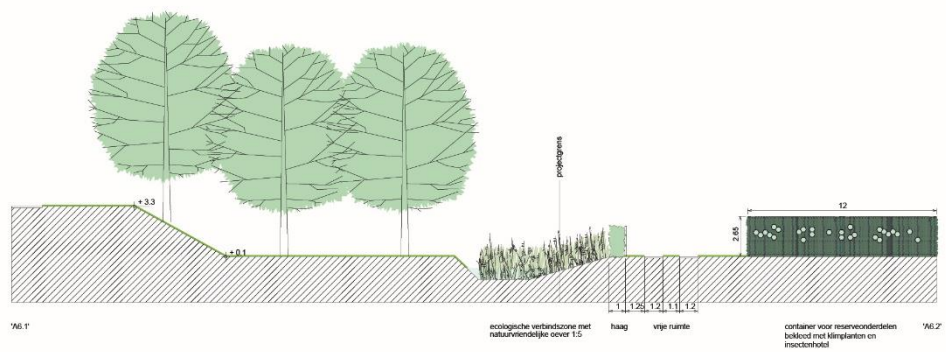
Er wordt tevens een verbinding gemaakt met het bestaande recreatieve netwerk (Wieldrechtse Zeedijk en Hollandsche Biesbosch) door middel van een informatie- en fietsoplaadpunt aan de zuidkant van het perceel. Het gedeelte van het perceel ten zuiden van de waterleidingen zal volledig ingericht worden ten behoeve van landschappelijke inpassing.

¹ BRO, *Landschappelijke inpassing 'Zonneweide Wieldrechtse Zeedijk'*, rapportnummer: P01135, d.d. 14 mei 2019.

Aangezien de zonnepanelen een beperkte hoogte hebben en de zonnepanelen met bijbehorende voorzieningen landschappelijk zullen worden ingepast conform het landschappelijk inpassingsplan, zijn er geen negatieve stedenbouwkundige of landschappelijke effecten te verwachten.

Er kan dan ook geconcludeerd worden dat het plan geen onevenredig negatieve ruimtelijke, stedenbouwkundige of landschappelijke effecten tot gevolg heeft voor de omgeving. In de navolgende afbeeldingen is de toekomstige inrichting aangegeven, met enkele dwarsdoorsneden.

3. BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In deze Structuurvisie staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om zelf oplossingen te creëren. Het Rijk richt zich met name op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen.

Het Rijk zet zich voor wat betreft het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Milieu worden drie hoofddoelen genoemd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

Het Rijk zet in op transitie naar een duurzame, hernieuwbare energievoorziening en het geschikt maken van de elektriciteitsinfrastructuur op de langere termijn voor meer decentrale opwekking van elektriciteit.

In de Structuurvisie wordt aangegeven dat het aandeel duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening omhoog moet. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is. Het is primair de taak van provincies en gemeenten om voldoende ruimte te bieden voor duurzame energievoorzieningen (zoals (zonne-)energie en biomassa).

Het ruimtelijke rijksbeleid voor (duurzame) energie beperkt zich daarom enkel tot grootschalige windenergie op land en op zee, gelet op de grote invloed op de omgeving en de omvang van deze opgave. Voor andere energiefuncties is geen nationaal ruimtelijk beleid nodig, naast het faciliteren van ontwikkelingen door het aanpassen van wet- en regelgeving en het delen en ontwikkelen van kennis.

Afweging

Voor het besluitgebied geldt dat er geen nationale belangen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte in het geding zijn. Met het initiatief wordt wel een bijdrage geleverd aan de ambitie van duurzaming van energie.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De AMvB Ruimte wordt in juridische termen aangeduid als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het besluit is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012 zijn enkele wijzigingen in werking getreden. In de AMvB zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. De AMvB Ruimte is gericht op doorwerking van de nationale belangen in bestemmingsplannen.

De onderwerpen in het Barro betreffen: Rijkswaagen, Project Mainportontwikkeling, Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur (EHS), erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied.

Afweging

Aangezien het bij voorgenomen ontwikkeling niet gaat om grootschalige elektriciteitsopwekking van nationaal belang, is geen van de bovengenoemde belangen bij de voorgenomen ontwikkeling in het geding. De beoogde ontwikkeling is kortom niet in strijd met de beleidsregels zoals deze zijn opgenomen in het Barro.

3.1.3 Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) is gebaseerd op het Barro. In het Barro is bepaald dat bij ministeriële regeling verschillende militaire terreinen en objecten, hoofdwegen en Natuurnetwerkgebieden worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingplannen rekening mee moeten houden. In het Rarro wordt daar uitvoering aan gegeven.

Afweging

Het radarverstoringsgebied behorende bij het radarstation Herwijnen beslaat ook de gemeente Dordrecht. De maximaal toegestane bouwhoogte voor windturbines in dit gebied bedraagt 90 meter ten opzichte van NAP. Aangezien het bouwplan geen windturbines bevat, vormt de voorgenomen ontwikkeling geen belemmering voor het radarverstoringsgebied.

3.1.4 Besluit ruimtelijke ordening (Ladder voor duurzame verstedelijking)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten, waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut

wordt. De ladder voor duurzame verstedelijking is per 1 oktober 2012 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In artikel 3.1.6, lid 2 Bro is vastgelegd dat de toelichting bij een bestemmingsplan die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet voldoen aan de systematiek van de ‘Ladder voor duurzame verstedelijking’. Het begrip ‘stedelijke ontwikkeling is daarbij als volgt gedefinieerd: “ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Per 1 juli 2017 is een nieuwe versie van de ladder van kracht. Hierin is de tekst van de Ladder teruggebracht naar de essentie, namelijk de noodzaak om aan te geven dat de voorgenomen nieuwe stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte plus een motivering indien de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd: *“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien”* (artikel 3.1.6 lid 2 Bro).

Afweging

De vraag is of een zonneweide is aan te merken als een ‘andere stedelijke voorziening’. Dit begrip is niet nader omschreven in de wettekst. Gelet op jurisprudentie voor een vergelijkbare functie als een zonneweide, kan worden geconcludeerd dat een zonneweide geen stedelijke ontwikkeling is.² Dit is onder meer het geval, omdat niet gaat om een ontwikkeling die leegstandseffecten met zich brengt voor andere voorzieningen. Deze lezing is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onlangs³ bekrachtigd: *“Uit overweging 6.2 van de uitspraak van 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724, blijkt dat de Afdeling diverse voorzieningen op het gebied van energieopwekking en -distributie niet als stedelijke ontwikkeling heeft aangemerkt. Genoemd worden: een hoogspanningsverbinding, een windturbinepark en een transformatorstation. Naar het oordeel van de Afdeling is er geen aanleiding voor een andere benadering met betrekking tot een zonnepark, dat naar zijn aard niet wezenlijk verschilt van een windturbinepark. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat een zonnepark, net als een windturbinepark, zich bij uitstek niet goed leent om binnen bestaand stedelijk gebied te worden gerealiseerd. De toepasselijkheid van de ladder voor duurzame verstedelijking als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro op een dergelijke voorziening zou daarentegen juist tot gevolg hebben dat het bevoegde bestuursorgaan telkens zou moeten motiveren waarom deze voorziening niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien. Dit vindt de Afdeling in het licht van het doel en de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking een onlogische consequentie.”*

Volledigheidshalve en vanuit een oogpunt van zorgvuldige ruimtelijke afweging, wordt in de onderstaande paragrafen toch getoetst aan aspecten van de Ladder, ook al is deze feitelijk niet van toepassing op de beoogde ontwikkeling van de zonneweide.

² ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

³ ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:178.

Het energievraagstuk is een kwestie van nationaal en Europees belang, waardoor het de regionale vraag overstijgt. Wel is het zo dat het Rijk in de doorwerking van haar plannen de verantwoordelijkheid bij de provincies, gemeenten en de markt legt. Hierdoor wordt het mede een vraag van regionaal niveau.

De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse elektriciteitsvoorziening betekent een forse inspanning. Nederland heeft voor wat betreft de doelstelling op het gebied van duurzame energie aansluiting gezocht bij de taakstelling die in Europees verband is geformuleerd. Deze EU-taakstelling voor duurzame energie bedraagt voor Nederland 14% van het energiegebruik in 2020. De Nederlandse regering heeft met het Nationaal Energieakkoord die Europese taakstelling voor Nederland verhoogd naar 16% in het jaar 2023. In 2023 moet dus 16% van het totale jaarlijkse energieverbruik afkomstig zijn uit duurzame energiebronnen. Voor de overheid is zonne-energie, naast andere vormen van duurzame energie, een van de bronnen van duurzame energie die benut moet worden om aan die doelstelling te kunnen voldoen.

De provincie Zuid-Holland heeft de volgende doelstelling geformuleerd: in 2020 produceren bedrijven en inwoners tenminste 1,5 petajoule met behulp van zonnecellen. Vanuit de provincie heeft energieopwekking binnen de gebouwde omgeving de voorkeur. De provincie juicht de oprichting van coöperaties om zonne-energie in de eigen omgeving op te wekken toe. Dat geldt ook voor gezamenlijke initiatieven op bedrijventerreinen.

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een behoefte aan duurzame energiebronnen in het algemeen en aan voorzieningen voor gebruik van zonne-energie in het bijzonder.

Om een zonneweide rendabel te maken, is een grote hoeveelheid zonnepanelen en dus een grote grondoppervlakte nodig. De onderhavige locatie voldoet aan die eis. Daarnaast is een locatie met veel lichtinval en weinig schaduwwerking noodzakelijk; ook dat is voor het besluitgebied het geval. De beoogde locatie ligt in het stedelijk gebied van Dordrecht in de 'oksel' van de A16, N3 en het spoortracé. Een dergelijke locatie valt onder meer vanuit een oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik te prefereren boven veel locaties buiten het bestaand stedelijk gebied. Het initiatief voldoet dus aan de doelstellingen en uitgangspunten van de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Conclusie

Een zonneweide kan niet worden beschouwd als een 'stedelijke voorziening', waarop de Ladder voor duurzame verstedelijking formeel van toepassing is. Er wordt voldaan aan de uitgangspunten van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Er bestaat namelijk een behoefte aan het opwekken van duurzame energie, waaraan deze zonneweide een bijdrage kan leveren. De behoefte aan het opwekken van duurzame energie wordt middels onderhavig initiatief opgevuld in de stedelijke omgeving van Dordrecht. Geconcludeerd kan worden dat voldaan wordt aan de Ladder.

3.1.5 Energieakkoord voor duurzame groei

Op 6 september 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, maatschappelijke organisaties en financiële instellingen, zich aan het Energieakkoord voor duurzame groei verbonden. De partijen leggen in het Energieakkoord voor duurzame groei de basis voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid.

Partijen zetten zich in dit verband in om de volgende doelen te realiseren:

- Een besparing van het finale energieverbruik met gemiddeld 1,5 procent per jaar.
- 100 petajoule aan energiebesparing in het finale energieverbruik van Nederland per 2020.
- Een toename van het aandeel van hernieuwbare energieopwekking (nu ruim 4 procent) naar 14 procent in 2020.
- Een verdere stijging van dit aandeel naar 16 procent in 2023.
- Ten minste 15.000 voltijdsbanen, voor een belangrijk deel in de eerstkomende jaren te creëren.

Afweging

De voorgenomen ontwikkeling draagt bij aan de doelstellingen uit het Energieakkoord voor duurzame groei, doordat er hernieuwbare energie wordt opgewekt met de zonnepanelen.

3.1.6 Wet milieubeheer

In artikel 7.2, lid 1 van de Wet milieubeheer is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten worden aangewezen:

- a) die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu;
- b) ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In het Besluit milieueffectrapportage zijn in artikel 2, lid 1 als activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu (en waarvoor op grond van de Wet milieubeheer dus de verplichting geldt om een milieueffectrapportage op te stellen), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In lid 2 van hetzelfde artikel zijn als activiteiten ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben (en waarvoor op grond van de Wet milieubeheer dus een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt), aangewezen de activiteiten die behoren tot een in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit genoemde categorie.

In artikel 2, lid 5, aanhef en onder b. van het Besluit milieueffectrapportage, is vastgelegd dat de m.e.r.-beoordelingsplicht ook geldt voor plannen die weliswaar vallen onder een van de in onderdeel D genoemde activiteiten maar waarbij het project valt onder de drempelwaarden zoals genoemd in on-

derdeel D, indien: 'op grond van selectiecriteria als bedoeld in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben'.

De afweging met betrekking tot de m.e.r.-(beoordelings)plichtigheid van de beoogde ontwikkeling, is opgenomen in paragraaf 4.2.6.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014, actualisering 2016)

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit verschillende delen:

- De Visie Ruimte en Mobiliteit: omvat de doelen van het provinciale beleid en is zelfbindend voor de provincie.
- Het programma Mobiliteit en het Programma Ruimte: in deze twee programma's worden de doelen uitgewerkt en is een realisatiestrategie opgenomen. Per doel is aangegeven welke instrumentenmix wordt ingezet. Sommige doelen en projecten kan de provincie zelf realiseren, maar voor de meeste doelen en projecten heeft de provincie andere partijen nodig. Dit kan zowel via de formele weg, zoals overleg en het maken van afspraken, als via de formele weg, door het inzetten van het juridisch instrumentarium van de Wro. Het gaat dan bijvoorbeeld om zienswijze, aanwijzing, inpassingsplan en verordening.
- De Verordening Ruimte 2014 bevat regels over de inhoud en toelichting van bestemmingsplannen of daarmee gelijkgestelde plannen.

De provincie wil met de visie een uitnodigend perspectief bieden. Het beleid voor ruimte en mobiliteit bevat daarom geen eindbeeld, maar wel ambities. De visie geeft zekerheid over een mobiliteitsnetwerk dat op orde is en de reiziger en de vervoerder keuzevrijheid biedt, en bevat voldoende flexibiliteit om in de ruimtelijke ontwikkeling te reageren op maatschappelijke initiatieven. Dat geeft houvast voor andere ruimtelijke plannen en voor investeringen in ruimte en netwerk. Het geeft ook duidelijkheid over de randvoorwaarden die de provincie daaraan stelt.

Vier rode draden geven richting aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie:

1. Beter benutten en opwaarderen van wat er is;
2. Vergroten van agglomeratiekracht;
3. Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
4. Bevorderen van de transitie naar een water- en energie efficiënte samenleving.

Afweging

De provincie geeft richting en ruimte aan een optimale wisselwerking tussen ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedskwaliteit. In de gehele provincie, zowel in het stedelijk gebied als in het landelijk gebied, beoogt het kwaliteitsbeleid een 'ja, mits beleid': ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of versterking van de ruimtelijke kwaliteit (waarborg ruimtelijke kwaliteit).

Het ruimtelijk kwaliteitsbeleid bestaat uit een viertal kwaliteitskaarten, samengevat in één integrale kwaliteitskaart, bijbehorende richtpunten en een aantal bepalingen in de verordening ("handelingskader ruimtelijke kwaliteit"). Het beleid is, naar zijn aard, op meerdere manieren te interpreteren. Gelet op het gezamenlijke belang van partijen is een gedeelde opvatting over de interpretatie van het kwaliteitsbeleid per concreet gebied wenselijk. Daarmee ontstaat ruimte voor maatwerk. De kwaliteitskaart en de richtpunten geven richting aan de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit.

Voor het besluitgebied zijn de thema's 'beter benutten van de bebouwde ruimte' en 'steden en dorpen' relevant. Beter benutten van de bebouwde ruimte krijgt ruimtelijk invulling door verdichting, herstructurering en binnenstedelijke transformatie. De provincie wil op verschillende manieren bijdragen aan het beter benutten van bebouwde ruimte, bijvoorbeeld door het toepassen van de ladder voor duurzame verstedelijking en door het stimuleren van verdichting, herstructurering en transformatie. De beoogde ontwikkeling sluit aan bij de provinciale doelstellingen met betrekking tot duurzame energietransitie. Verder hanteert de provincie de zogenaamde kwaliteitskaart. Het besluitgebied is op deze kaart aangewezen als 'steden en dorpen'. Voor dit type gebied zijn specifieke richtpunten opgesteld die in acht moeten worden genomen wanneer er sprake is van bepaalde stedelijke ontwikkelingen. De beoogde ontwikkeling sluit aan bij deze richtpunten.

Het bovengenoemde beleid is ook opgenomen in de Verordening Ruimte, de juridische vertaling van de Visie Ruimte en Mobiliteit. Voor een toetsing aan dit beleid wordt dan ook verwezen naar de volgende paragraaf.

3.2.2 Verordening Ruimte 2014

De Verordening Ruimte Zuid-Holland is vastgesteld in samenhang met de Visie Ruimte en Mobiliteit en het Programma Ruimte. De verordening is vastgesteld met het oogmerk van juridische doorwerking van een deel van het ruimtelijk beleid en bevat daarom regels voor bestemmingsplannen en daarmee gelijkgestelde ruimtelijke plannen.

In de Verordening Ruimte 2014 zijn regels opgenomen voor:

- De bebouwde ruimte en mobiliteit;
(regels met betrekking op duurzame stedelijke ontwikkeling, ontwikkeling van kantoren, bedrijven en detailhandel, glastuinbouwgebied, boom-en sierteeltgebied, bollenteeltgebied, vrijwaringszone provinciale vaarwegen, bescherming netwerk recreatieve vaarwegen en veiligheidszonering oever Nieuwe Waterweg en Nieuwe Maas.)
- Regels met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit;
(regels met betrekking op de aard en schaal van een ontwikkeling in relatie tot het betreffende gebied.)
- Regels voor landschap, groen en erfgoed;
(regels met betrekking op agrarische bedrijven, herbestemmen bestaande bebouwing buiten BSD (bestaand stads-en dorpsgebied), bestaande niet-agrarische bedrijven en bebouwing buiten BSD, ecologische hoofdstructuur en strategische reservering natuur, molenbiotopen, landgoed-en kas-teelbiotopen, graslanden in de Bollenstreek.)

- Regels voor energie, water en bodem.
(regels betrekking hebbende op windenergie, regionale waterkeringen, buitendijks bouwen en archeologie en Romeinse Limes.)

De provincie verwacht van de gemeenten dat in de toelichting van het bestemmingsplan wordt gemotiveerd dat het bestemmingsplan in overeenstemming is met de verordening. Dit is met name van belang als het gaat om regels in de verordening die het karakter hebben van een doelbepaling en daarmee ruimte bieden voor een nadere afweging.

Afweging

Ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 2.1.1)

De provincie hanteert in artikel 2.1.1 van de Verordening Ruimte een uitgebreide versie van de ladder die ook is opgenomen in het Bro (zie paragraaf 3.1.2). De ladder is relevant wanneer een bestemmingsplan één of meerdere stedelijke ontwikkelingen bevat en heeft als doel het bestaand stads- en dorpsgebied zo optimaal mogelijk te benutten.

De Ladder voor duurzame verstedelijking is reeds in de paragraaf 3.1.2 onderbouwd. De ontwikkeling die met het voorliggend plan mogelijk wordt gemaakt voorziet in de behoefte en ligt binnen het bestaand stedelijk gebied. Hiermee is de ontwikkeling in lijn met de ladder voor duurzame verstedelijking.

Ruimtelijke kwaliteit (artikel 2.2.1)

In de Verordening Ruimte is opgenomen dat een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, onder een aantal voorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit.

Voor voorliggend initiatief geldt dat de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de bestaande gebiedsidentiteit, geen wijziging voorziet op structuurniveau, past bij de aard en schaal van het gebied en voldoet aan de relevante richtpunten van de kwaliteitskaart.

Conclusie

Onderhavig initiatief past binnen de uitgangspunten van de Verordening Ruimte.

3.3 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Dordrecht 2040

De gemeenteraad stelde op 17 december 2013 de Structuurvisie Dordrecht 2040 vast. De visie stelt, in relatie tot het voorliggende bestemmingsplan, dat Dordrecht een stad wil zijn die bij ontwikkelingen rekening houdt met de consequenties voor het milieu en de eindigheid van (fossiele) hulpbronnen. Dordrecht streeft hierbij naar een goede balans tussen sociale (people), ecologische (planet) en economische (profit) belangen bij het nemen van beslissingen en het uitvoeren van activiteiten - nu en in de toekomst.

Duurzaamheidsdoelstellingen zijn: “Een Duurzaam Dordrecht ...

- is klimaatneutraal in 2050;
- gebruikt zo min mogelijk fossiele brandstoffen;
- heeft een gesloten grondstoffenkringloop.”

Daarnaast stelt de visie dat er kansen liggen om de terreinen langs de A16 en de spoorlijn in te richten voor energie. De opstelling langs deze infrastructurele sporen heeft daarbij een landschappelijke meerwaarde, omdat het deze locaties de cultuurhistorisch waardevolle landschappen het minst aantast en ver van de grote woonbebouwing massa gelegen is.

Afweging

Onderhavig planvoornemen past binnen de kaders van de Structuurvisie Dordrecht 2040, gelet op de duurzaamheidsdoelstellingen, waaraan het initiatief een bijdrage levert, alsmede de locatie langs de A16 en de spoorlijn. De ligging van onderhavig besluitgebied is dusdanig geen vrije uitzichten in het polderlandschap niet aangetast worden.

Vigerend bestemmingsplan

Het besluitgebied is gelegen in het bestemmingsplan ‘Rijksweg A16/N3’. Dit bestemmingsplan is op 28 juni 2017 vastgesteld door de gemeenteraad van Dordrecht. Het besluitgebied is daarin bestemd tot:

- ‘enkelbestemming: agrarisch’
- ‘dubbelbestemming: leiding – hoogspanningsverbinding’
- ‘dubbelbestemming: leiding – leidingstrook’
- ‘gebiedsaanduiding: veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen’

De voor ‘Agrarisch’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

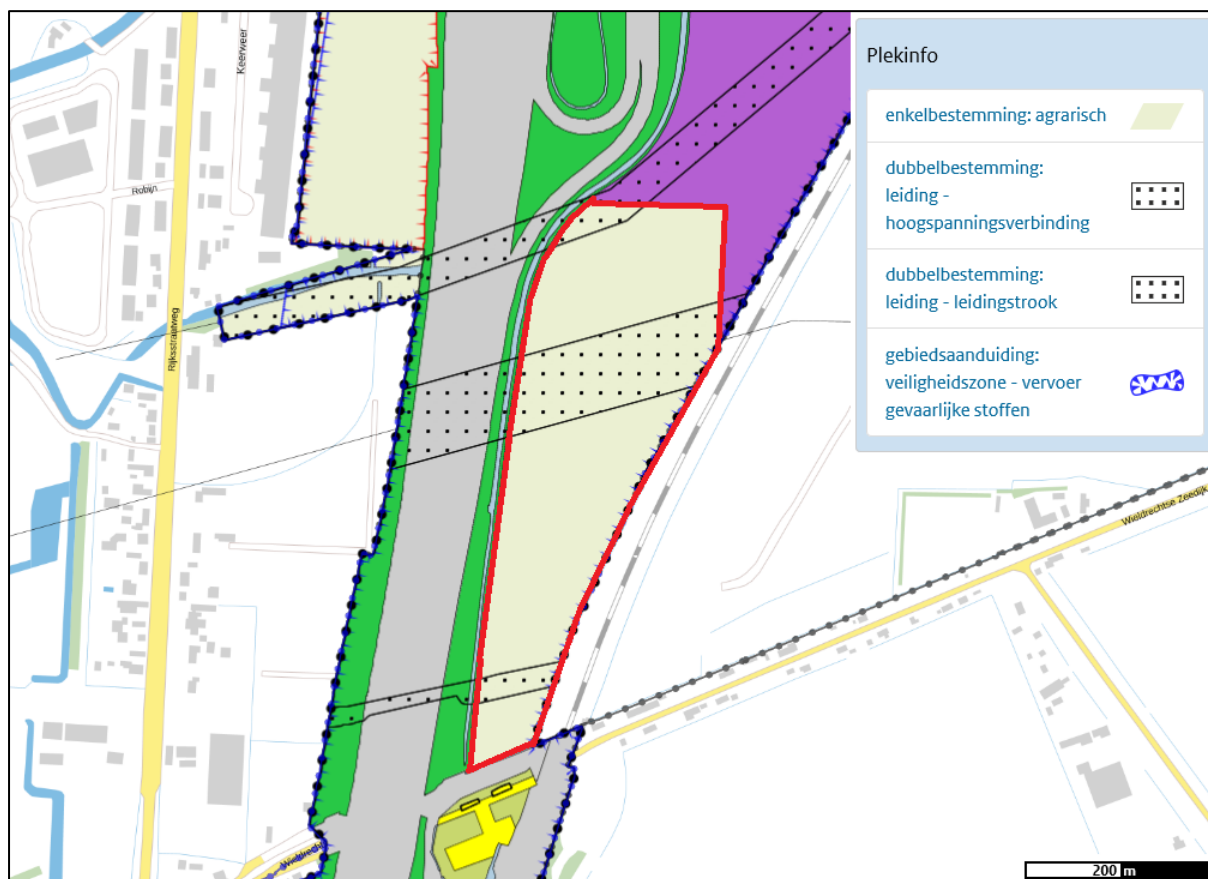
- volwaardige grondgebonden agrarische bedrijven;
- bedrijfswoningen behorende bij de onder a. bedoelde bedrijven;
- bij de bestemming behorende voorzieningen, zoals verhardingen, groen, water, parkeervoorzieningen.

Conclusie

Het voorliggende planvoornemen betreft de realisatie van een zonneweide, ten behoeve van het opwekken van zonne-energie, op een perceel aan de Wieldrechtse Zeedijk. Omdat met de ontwikkeling van de zonneweide sprake is van een bedrijfsfunctie, niet zijnde een grondgebonden agrarische bedrijfsuitoefening, is het plan strijdig met het vigerende bestemmingsplan.

Er kan geen beroep worden gedaan op de wijzigingsbevoegdheid in het vigerende bestemmingsplan (artikel 3.4). Dit wijzigingsgebied ligt ten westen van het plangebied, op circa 150 meter. De betreffende gronden kunnen door burgemeester en wethouders gewijzigd worden in een bestemming die het realiseren van een energiepark (zonnepanelen) onder voorwaarde mogelijk maakt. Het betreft de percelen die kadastraal bekend zijn als Dordrecht, sectie V, nummers, 910, 911 en 2457 en gaat om

een met het besluitgebied vergelijkbaar gebied. De belangrijkste overeenkomsten zijn dat beide locaties agrarisch onbebouwde locaties zijn en dat beide locaties direct grenzen aan onder andere de A16 en N3. Toepassing van een vergelijkbare bestemmingswijziging op een vergelijkbare en geschikte locatie, zoals met het onderhavig besluitgebied het geval is, is in lijn met deze opgenomen bevoegdheid. Echter is een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, sub a 3° van de Wabo, benodigd om medewerking aan het initiatief te kunnen verlenen.

Uitsnede uit verbeelding bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3' met globale aanduiding besluitgebied (rood omlijnd).

3.4 Afweging beleidskader

Concluderend kan gesteld worden dat de voorgenomen ontwikkeling enkel afwijkt van het vigerend bestemmingsplan. Gebruik en bebouwing ten behoeve van een zonneweide is op gronden met de bestemming 'Agrarisch' uit de vigerende bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3' niet toegestaan. Wel is dit in lijn met de in het plan opgenomen wijzigingsregels. Daarbij kan worden opgemerkt dat de aansluitende gronden ten noorden/noordoosten van het besluitgebied (perceelnr. 963) reeds bestemd zijn voor een energiepark. Het initiatief sluit hierop aan. Middels de voorliggende omgevingsvergunning aanvraag met ruimtelijke onderbouwing, wordt de ontwikkeling juridisch-planologisch geregeld.

4. ONDERZOEK

Bij de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling van een zonneweide dient rekening te worden gehouden met (milieu-) invloeden vanuit de omgeving op de ontwikkeling zelf en met invloeden vanuit de ontwikkeling op de omgeving. Het onderzoek naar de milieuaspecten zoals bodem, geluid, lucht, externe veiligheid en milieuzonering voor het besluitgebied wordt in de navolgende paragrafen beschreven. Eveneens is gekeken naar de gevolgen van de gewenste ingrepen voor de aspecten archeologie en cultuurhistorie, leidingen en infrastructuur, natuur en landschap, flora en fauna, waterhuishouding, en verkeer. De hieruit voortkomende bevindingen worden in onderstaande paragrafen toegelicht.

4.1 Milieuaspecten

4.1.1 Geluidhinder

Een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, waarbij sprake is van de realisatie van geluidsgevoelige objecten dient te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In deze wet wordt aangegeven hoe voor een gebied waar een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt dient te worden omgegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie en spoorwegen. Bij een ruimtelijke ontwikkeling waarbij sprake is van de ontwikkeling van geluidsgevoelige objecten binnen een geluidszone, dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar de geluidsbelasting op deze gebouwen of terreinen. In de Wet geluidhinder (Wgh) is bepaald dat elke weg een geluidszone heeft, met uitzondering van woonerven en wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/u voor geldt.

Een zonneweide is geen geluidsgevoelig object, waardoor akoestisch onderzoek niet noodzakelijk is. Tevens brengt de ontwikkeling van een zonneweide nauwelijks een extra verkeersaantrekkende werking met zich mee.

4.1.2 Bodem

Formeel gezien dient in het kader van een bestemmingswijziging (over het algemeen middels een bodemonderzoek) aangetoond te worden dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik. Aangezien de gronden nu bestemd zijn als agrarisch en de ontwikkeling voorziet in het realiseren van een zonneweide, wat geen wijziging is naar een gevoelige functie, is het uitvoeren van een bodemonderzoek niet noodzakelijk. Er zal geen sprake zijn van voortdurend verblijf van personen in het besluitgebied. De zonnepanelen worden bovendien enkel op een onderconstructie geplaatst die in de grond vastzit. Van bodemingrepen is daarom zeer beperkt sprake.

4.1.3 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden en sindsdien staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Artikel 5.16 Wm (lid 1) geeft weer, onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (uit lid 2) mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- d. een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Het Besluit NIBM

Deze AMvB legt vast, wanneer een project niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. De achtergrond van het beginsel ‘Niet in betekende mate’ is dat de gevolgen van een ontwikkeling voor de luchtkwaliteit in een aantal gevallen (beschreven in de ministeriële Regeling NIBM) worden tenietgedaan door de ontwikkeling van bijvoorbeeld schonere motoren in het gehele land.

Op 1 augustus 2009 is het nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL) in werking getreden. Nu het NSL in werking is getreden is een project NIBM, als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel fijn stof en NO₂. Als de 3% grens voor PM₁₀ of NO₂ niet wordt overschreden, dan hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

Achtergrondwaarden

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood en koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in Nederland met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM_{2,5} en PM₁₀) van belang. De vigerende grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof zijn in de navolgende tabel weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet en op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor publiek en waar geen vaste bewoning is, zoals akkerland en de rijbaan en ontoegankelijke middenbermen van wegen.

stof	toetsing van	grenswaarde
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
fijn stof (PM ₁₀)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
fijn stof (PM _{2,5})	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Grenswaarden Wlk

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient bepaald te worden of de kwaliteit van de lucht ter plaatse goed genoeg is voor de realisatie van het bouwplan. Volgens de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – RIVM) is de concentratie PM_{2,5} in 2017 ter plaatse gelegen tussen de 10 en 12 µg/m³, de concentratie PM₁₀ in 2017 gelegen tussen de 18 en 20 µg/m³ en de concentratie NO₂ in 2017 ter plaatse gelegen tussen de 25 en 30 µg/m³. Volgens de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit ter plaatse ruimschoots voldoende. Daarnaast zal naar verwachting de luchtkwaliteit in de toekomst nog verder verbeteren door voortschrijdende technologie.

Conclusie

Gezien de bestaande concentraties is er geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde en wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 5.16 Wm lid 1 onder a. De voorgenomen ontwikkeling zal ook nauwelijks een verkeersaantrekkende werking met zich meebrengen vanwege de aard van de functie. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling niet bezwaarlijk is in het kader van de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer en dat aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is.

4.1.4 Milieuzonering

Goede ruimtelijke ordening betekent het voorkómen van hinder en gevaar. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen) kan goede ruimtelijke ordening gerealiseerd worden. Het is aan de ene kant zaak om te voorkomen dat er hinder en gevaar voor gevoelige bestemmingen ontstaat en aan de andere kant dient aan bedrijven voldoende zekerheid te worden geboden dat zij niet in hun activiteiten worden beperkt door nieuwe gevoelige functies. Om te bepalen of tussen de milieubelastende activiteiten en de gevoelige functies voldoende afstand in acht wordt genomen, is gebruik gemaakt van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning (of andere milieugevoelige functie) die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is. De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Het is aan te bevelen deze afwijkingen te benoemen en te motiveren.

Algemeen

Zonneparken/-weiden worden als zelfstandige categorie niet benoemd in de VNG-brochure. Ten aanzien van de zonnepanelen zelf kan redelijkerwijs worden gesteld, dat geen milieuhinder (geluid, geur of stof) te verwachten is. Voor de bijbehorende transformatoren kan enige geluidproductie overdag worden verwacht. Deze zijn het best vergelijkbaar met de in de VNG-brochure vermelde categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven <10 MVA' (milieucategorie 2). Gelet op de ligging van de zonneweide en de

omliggende woningen direct nabij de A16, de N217/N3 en een spoorlijn, kan worden gesteld dat het besluitgebied tot gebiedstype 'gemengd gebied' behoort. De richtafstand van de transformatoren tot omliggende woningen dient daarmee in beginsel ten minste 10 meter te bedragen. De transformerstations zullen op meer dan 10 meter afstand tot de omliggende milieugevoelige functies (woningen Wieldrechtse Zeedijk 29 en 56 t/m 62) worden gerealiseerd. Derhalve wordt aan de richtafstand voldaan.

Reflectie

Het glazen oppervlak van de zonnepanelen kan zorgen voor hinder voor omwonenden of voor weggebruikers vanwege reflectie van zonlicht op de panelen. In dat verband zijn met name het verkeer op de A16, de N3/N217, de woningen aan de Wieldrechtse Zeedijk en de toekomstige woningen ten oosten van het besluitgebied relevant. De mate van hinder is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de opstelrichting van de panelen ten opzichte van wegen en woningen, de hellingshoek, de hoogte waarop deze worden geplaatst, het materiaal van de panelen, het al dan niet gebruiken van coating en de omgeving van de locatie. In het onderhavige geval zijn de volgende factoren van belang:

- De panelen zullen onder een hoek van circa 10 graden geplaatst worden; de exacte hellingshoek is nog niet bekend. Hoe steiler de panelen worden geplaatst, hoe groter de reflectie naar de directe omgeving voor personen, die zich op vergelijkbare hoogte bevinden, is. Met de voorziene beperkte hoek vindt verreweg de meeste reflectie omhoog plaats.
- Tevens wordt gebruik gemaakt van reflectiecoating, die reflectie in grote mate tegengaat. Door deze anti-reflectie laag wordt eventuele reflectie zeer beperkt en wordt 97% van het zonlicht geabsorbeerd.
- Aan de zuidkant van het besluitgebied wordt een groene buffer aangeplant, die gedurende een groot deel van het jaar de eventuele reflectie vanaf de panelen richting de A16 en de Wieldrechtse Zeedijk zal beperken. Ook voor de woningen aan de Wieldrechtse Zeedijk wordt de reflectie hiermee in grote mate beperkt.

Bij de materialisatie en opstelling van de zonnepanelen en met de inrichting van de omgeving is zodoende veel rekening gehouden met het beperken van reflectie van zonlicht voor gebruikers in de omgeving (omwonenden, verkeersdeelnemers). De te treffen maatregelen zorgen ervoor, dat er voor het verkeer op de nabijgelegen wegen zeer minimaal reflectie zal optreden. Voor de woningen aan de Wieldrechtse Zeedijk zal dit eveneens minimaal zijn. Derhalve zal er geen sprake zijn van onevenredige hinder vanwege reflectie en wordt eventuele hinder zoveel als redelijkerwijs mogelijk beperkt.

Conclusie

Het woon- en leefklimaat in milieugevoelige functies wordt dus niet negatief beïnvloed door de voorgenomen ontwikkeling. Daarnaast is een zonneweide zelf ook geen milieugevoelige functie. Er worden dus ook geen omliggende bedrijven in hun bedrijfsvoering belemmerd. Er bestaan daarmee geen belemmeringen voor de ontwikkeling vanuit milieuzonering.

4.1.5 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het besluitgebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen, hoofdwaterwegen en hoofdspoorwegen.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermd individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

Groepsrisico

Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, het overlijden van een bepaalde groep (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) wordt afgezet tegen de kans daarop. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als *ijkpunt* in de verantwoording (géén norm).

In het Bevi en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Er is sprake van een groepsrisico zodra het plan in het invloedsgebied ligt van een risicovolle activiteit. Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren die bijdragen aan de hoogte van het groepsrisico (waaronder zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen, zijn afgewogen. Een belangrijk onderdeel van de verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

(Beperkt) kwetsbare objecten

Er moet worden getoetst aan het Bevi, het Bevt en het Bevb wanneer bij een ontwikkeling (beperkt) kwetsbare objecten worden toegestaan. Een zonneweide is geen (beperkt) kwetsbaar object. Verdere toetsing in het kader van externe veiligheid is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie externe veiligheid

Een zonneweide is geen (beperkt) kwetsbaar object en is ook geen risicovolle inrichting als bedoeld in het Bevi. Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

4.1.6 Milieueffectrapportage (m.e.r.)

Om te bepalen of een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is dient bepaald te worden of de ontwikkeling voorkomt in lijst C of lijst D van het Besluit, of de drempelwaarden worden overschreden, of de ontwikkeling in een kwetsbaar gebied ligt en of er belangrijke milieugevolgen zijn.

Toets m.e.r.-plicht

In het besluitgebied worden de gronden tijdelijk in gebruik genomen voor de realisatie van een zonneweide. Het realiseren daarvan komt niet voor in onderdeel C van de bijlage bij het besluit m.e.r. Er is dus geen sprake van de verplichting om een m.e.r. procedure te doorlopen.

Toets m.e.r.-beoordelingsplicht

In onderdeel D van de bijlage het besluit milieueffectrapportage is aangegeven bij welke activiteiten, plannen en besluiten een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden, dat wil zeggen een nadere afweging of mogelijk een m.e.r. procedure moet worden gevolgd. Een zonneweide wordt niet genoemd in onderdeel D. Dit betekent dat een m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk is.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 7 juli 2017 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Daarin is een nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling opgenomen. Die geldt nu voor iedere activiteit die is opgenomen op de D-lijst, ongeacht of de activiteit onder of boven de drempelwaarde van de D-lijst valt.

Uit onderhavige ruimtelijke onderbouwing blijkt dat geen sprake is van nadelige effecten door de realisatie van de zonneweide binnen het besluitgebied.

Conclusie

Er is geen risico op verontreiniging en de ontwikkeling leidt niet tot hinder voor omliggende functies. Er worden geen gevaarlijke stoffen gebruikt en/of –technologieën toegepast, waardoor er geen sprake is van risico op ongevallen. Ook blijkt uit onderhavige ruimtelijke onderbouwing dat er geen sprake is van nadelige gevolgen voor het milieu.

4.2 Ecologie

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is door BRO een quickscan flora en fauna⁴ uitgevoerd, omdat negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten zijn. Onderstaand zijn de onderzoeksresultaten kort samengevat. Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport.

Conclusie

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde. Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand te voorkomen, het bouwrijp maken van het terrein buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Aanbevelingen

De ecologische impact van zonneparken is regelmatig in het nieuws. Zonnepanelen houden veel zon en water tegen, waar de bodem onder lijdt. Een ecologisch beheer van het zonnepark wordt aanbevolen. Gedacht kan worden aan mulchen, het vermijden van toxische middelen als herbiciden, extensieve beweiding en/of het aanleggen van groenstroken. Bij het ontwerpen van de zonneweide en omliggende landschappelijke inrichting is daarom nadrukkelijk gekozen voor maatregelen, die niet alleen landschappelijk maar ook ecologisch een meerwaarde kennen. Zo wordt er onder meer voorzien in groenstroken, hagen en bijenkasten. Daarnaast wordt aan de westkant van het besluitgebied een natuurvriendelijke oever ingericht als onderdeel van de landschappelijke inpassing. Vanwege de flauwe helling en daarmee de invloed van zowel land- als wateroppervlak, is de oeverzone van nature een systeem met een grote verscheidenheid aan flora en fauna, waar deze in de huidige situatie nog weinig ecologische waarde kent. Door aan te sluiten op dezelfde oever welke aan de noordzijde wordt gerealiseerd, worden goede migratiemogelijkheden voor planten en dieren geboden. De maatregelen zorgen ervoor dat de zonneweide ook ecologisch een meerwaarde heeft en dat de ecologische impact wordt beperkt.

⁴ BRO, *Quickscan flora en fauna 'Zonneweide Dordrecht'*, projectnummer: P01135.

4.3 Waterhuishouding

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze het waterhuishoudkundige systeem in het besluitgebied opgebouwd is en hoe rekening is gehouden met de (ruimtelijk) relevante aspecten van (duurzaam) waterbeheer. Een beknopte beschrijving van de kenmerken van het watersysteem kan het benodigde inzicht geven in het functioneren van dit systeem.

4.3.1 Beleidskader

Vanuit Rijks- en provinciaal beleid wordt steeds meer nadruk gelegd op duurzaam waterbeheer in de bebouwde omgeving. Vernieuwing in het provinciaal waterbeheer wordt gestalte gegeven door onder andere een (grensoverschrijdende) stroomgebiedbenadering, een brongerichte aanpak, het solidariteitsprincipe (niet afwentelen) en het vooraf betrekken van water bij ruimtelijke ontwikkelingen en afwegingen.

Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Met het Nationaal Waterplan 2016-2021 zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Hierbij wordt gestreefd naar een integrale benadering, door natuur, scheepvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie, cultureel erfgoed en economie (inclusief verdienvermogen) zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen. Het beleid en de maatregelen in dit Nationaal Waterplan 2016-2021 dragen bij aan het vergroten van het waterbewustzijn in Nederland. Het plangebied ligt in het stroomgebied van de Maas, zoals aangegeven in het Nationaal Waterplan 2016-2021.

Duurzaam waterbeheer 21^e eeuw

De kern van het Waterbeleid 21^e eeuw is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. Het water de ruimte geven, betekent dat in het landschap en in de stad ruimte gemaakt wordt om water op te slaan. Dat betekent bijvoorbeeld dat toegelaten wordt dat rivieren bij hoge waterstanden gecontroleerd buiten hun oevers treden, op plekken waar daar ruimte voor is gemaakt. Daarmee worden problemen in andere, lager gelegen gebieden voorkomen.

Het principe van vasthouden, bergen en afvoeren is van belang. De waterbeheerders hebben samen gekozen voor een strategie, die uitgaat van het principe dat een overvloed aan water wordt opgevangen waar deze ontstaat. Dat betekent dat het water niet meer zo snel mogelijk wordt afgevoerd, maar dat het water zolang mogelijk wordt vastgehouden onder andere in de bodem. Is vasthouden niet meer mogelijk, dan bergen de waterbeheerders het in gebieden die daarvoor zijn uitgekozen. Door het water zo lang mogelijk vast te houden wordt tevens verdroging voorkomen. Pas als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. In deze wet is een achttal wetten samengevoegd tot één wet. Het Waterbesluit is de uitwerking bij algemene maatregel van bestuur van bepalingen van de Waterwet. De Waterregeling is de uitwerking bij ministeriële regeling van bepalingen van de Waterwet en het Waterbesluit. De Waterwet, het Waterbesluit en de Waterregeling zijn het resultaat van de in 2004 aangekondigde integratie van waterwetgeving.

Wat betreft de oppervlaktewaterlichamen geeft het Waterbesluit een grondslag om de grenzen hiervan in de Waterregeling vast te leggen en een grondslag voor de grenzen van de gebieden die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht voor het gebruik van waterstaatswerken (vergelijkbaar met het voormalige Besluit rijksrivieren op grond van art. 2a Wbr).

4.3.2 Kenmerken van het watersysteem

De kenmerken van de watersystemen, zoals die voorkomen in het besluitgebied (en omgeving), kunnen het beste beschreven worden door een onderverdeling te maken in de soorten van water die in het gebied aanwezig zijn. De belangrijkste zijn: grondwater, oppervlaktewater en hemelwater.

Grondwater

Het besluitgebied ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied.

Oppervlaktewater

In het besluitgebied is geen primair oppervlaktewater aanwezig. In de toekomstige situatie wordt niet voorzien in oppervlaktewater. De bestaande watergangen rondom het plangebied blijven behouden. Westelijk wordt een natuurvriendelijke oever ingericht voor de bestaande watergang, waardoor de ecologische potenties worden vergroot. De watergangen kunnen in de toekomstige situatie worden onderhouden via 4 meter brede onderhoudstroken.

Hemelwater

Hemelwater dat op de zonnepanelen terecht komt, wordt op de onverharde ondergrond afgevoerd en kan direct vrij in de bodem infiltreren. Voorkomen moet worden dat het water geconcentreerd op de grond terecht komt en niet goed kan infiltreren. Het hemelwater dat op de panelen terecht komt, moet dus met voorzieningen worden verdeeld. Versnelde afvoer van hemelwater wordt daarmee voorkomen. Wanneer het terrein op de juiste wijze aldus wordt ingericht, wordt de natuurlijke opvang van het hemelwater gehandhaafd. De uitwerking van deze voorzieningen betreft een ontwerpvraagstuk. De panelen worden op een dusdanige wijze van elkaar geplaatst, dat het water ook tussen de panelen door op de grond terecht komt en aldus direct kan infiltreren. Op deze manier wordt voorkomen dat het hemelwater geconcentreerd wordt afgevoerd en wordt het water adequaat verdeeld. Omdat de bodem onverhard blijft, is compensatie voor een toename van verharde oppervlak niet aan de orde. Derhalve hoeft er geen infiltratievoorziening ter plaatse te worden gerealiseerd.

4.3.3 Overleg waterbeheerder

Aangezien er geen sprake is van verharding bij de voorgenomen ontwikkeling is overleg met het waterschap niet nodig.

Conclusie

Bij de ontwikkeling van onderhavig initiatief bestaan er naar verwachting geen knelpunten tussen grondgebruik, bestemmingen of waterhuishoudkundige functies in relatie tot waterbeheer. Er zijn daarom geen negatieve consequenties te verwachten ten aanzien van de waterhuishouding.

4.4 Verkeerskundige aspecten

4.4.1 Verkeer

De zonneweide is bereikbaar vanaf de Wieldrechtse Zeedijk aan de zuidkant en krijgt een onderhoudspad van minimaal 4 meter breedte. Hier is een bestaande ontsluiting naar het huidige agrarisch gebruikte perceel aanwezig. De ontwikkeling tot een zonneweide brengt nauwelijks een verkeersaan-trekkende werking met zich mee. De weinige verkeersbewegingen naar de zonneweide die wel plaats-vinden, zullen worden veroorzaakt door de aanleg en het onderhoud van de zonneweide.

4.4.2 Parkeren

Behalve een enkele incidentele parkeergelegenheid op eigen terrein ten behoeve van onderhoud, zijn er geen parkeerplaatsen nodig voor de aanleg van een zonneweide. Er wordt daarom geen perma-nente parkeervoorziening in het besluitgebied voorzien. In de incidentele situatie van onderhoud van de zonneweide kan een auto aan de rand van het onderhoudspad staan.

4.5 Leidingen en infrastructuur

Het besluitgebied ligt in de beschermingszones van twee hoogspanningsverbindingen en een leiding-strook. Deze beschermingszones zijn in het vigerende bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3' opgeno-men. Ter plaatse van de leidingstrook is het alleen mogelijk om een bouwwerk te realiseren indien de veiligheid met betrekking tot de aanwezige leiding(en) niet wordt geschaad en geen kwetsbare objec-ten worden toegelaten. Hiervoor dient een omgevingsvergunning verleend te worden door burge-meester en wethouders. Alvorens burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning verlenen, winnen burgemeester en wethouders eerst schriftelijk advies in bij de beheerder van de desbetref-fende leiding.

Ter plaatse van de hoogspanningsverbindingen is het alleen mogelijk om een bouwwerk te realiseren mits de bouwhoogte niet hoger is dan 12 meter en het belang van de hoogspanningsverbindingen niet onevenredig worden geschaad. Ook hierbij geldt dat een omgevingsvergunning verleend dient te worden door burgemeester en wethouders. Alvorens burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning verlenen, winnen burgemeester en wethouders eerst schriftelijk advies in bij de beheerder van de desbetreffende hoogspanningsverbindingen.

Conclusie

De zonnepanelen schaden de belangen van de leidingen en hoogspanningsverbindingen niet. De zonnepanelen worden enkel op een onderconstructie geplaatst die ondiep in de grond vastzit. Tevens is de bouwhoogte van de zonnepanelen gering. Er zijn op het gebied van leidingen geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling. Het initiatief wordt aan de leidingbeheerders voorgelegd.

4.6 Archeologie en cultuurhistorie

4.6.1 Archeologie

Volgens de archeologische waarden- en beleidskaart van de gemeente Dordrecht ligt het besluitgebied in een zone met een lage archeologische verwachting. Conform het vigerend bestemmingsplan geldt echter geen archeologische dubbelbestemming in verband met het in het kader van dat plan uitgevoerde onderzoek, waaruit gebleken is dat archeologische waarden in het verleden door erosie zijn verdwenen. Archeologisch onderzoek is daarom niet meer aan de orde.

4.6.2 Cultuurhistorie

Het plangebied ligt aan de zuidwestelijke zijde van het Eiland van Dordrecht. Het gebied wordt aan de westzijde begrensd door de A16, aan de noordzijde door de N3, aan de oostzijde door het spoortracé Dordrecht – Breda en aan de zuidzijde door de Wieldrechtse Zeedijk.

Het gebied is momenteel hoofdzakelijk in agrarisch gebruik. Kenmerkende landschappelijke en cultuurhistorische waarden binnen het plangebied is de Wieldrechtse Zeedijk. Dit is de dijk van de polder Wieldrecht uit 1657 met karakteristieke dijkbebouwing aan weerszijden. Dit element is door de Provincie Zuid-Holland aangeduid als landschappelijke lijn met een hoge waarde.

De landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Wieldrechtse Zeedijk zullen behouden blijven. Aangezien de zonnepanelen een beperkte hoogte hebben en de zonnepanelen met bijbehorende voorzieningen landschappelijk zullen worden ingepast conform het landschappelijk inpassingsplan, zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de omliggende landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Er zijn daarmee geen belemmeringen op het gebied van cultuurhistorie.

5. AFWEGING BELANGEN

De gewenste ontwikkeling is strijdig met de voorschriften van de vigerende bestemmingsplannen 'Rijksweg A16/N3', omdat het beoogde gebruik en de beoogde bebouwing ten behoeve van een zonneweide niet is toegestaan binnen de geldende bestemming 'Agrarisch'. Het vigerend bestemmingsplan biedt geen afwijkings- of wijzigingsmogelijkheden waarmee het initiatief kan worden toegestaan. Door het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bestemmingsplannen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kan het initiatief mogelijk worden gemaakt. Middels voorliggende onderbouwing wordt de voorgenomen ontwikkeling verantwoord.

Tegen de voorgenomen ontwikkeling bestaan uit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaren. Het beoogde initiatief om een zonneweide te realiseren, past ruimtelijk-functioneel binnen de omgeving, aangezien het besluitgebied omringt wordt door infrastructurele zones, op kleine afstand van het bedrijventerrein is gelegen, en een duurzame invulling krijgt als zonneweide, wat passend wordt geacht voor een dergelijke locatie. Door de ligging van het besluitgebied op een zichtlocatie aan de infrastructuur, biedt het initiatief tevens een kans om duurzame energieopwekking in de gemeente zichtbaar te maken, wat kan bijdragen aan een duurzaam imago van de gemeente, alsmede aan bewustwording van de noodzaak tot ontwikkeling van duurzame vormen van energie.

Daarnaast bestaan er buiten de strijdigheid met de vigerende bestemmingsplannen, gezien de aard en schaal van het initiatief, vanuit vigerend beleid geen belemmeringen. De ontwikkeling van een zonneweide draagt bij aan de nationale en provinciale energiedoelstellingen.

De ontwikkeling wordt niet belemmerd door aanwezige, storende milieuaspecten of doordat hinder veroorzaakt wordt op de omgeving. Omliggende functies ervaren eveneens geen overlast van de ontwikkeling. De zonnepanelen met bijbehorende voorzieningen worden landschappelijk ingepast conform het landschappelijk inpassingsplan, waarin tevens de nadruk is gelegd op ecologische verbeteringsmaatregelen. Hierdoor worden er geen negatieve effecten verwacht op de omliggende landschappelijke en cultuurhistorische waarden en zal er geen schade worden toegebracht aan de omringende natuur- of landschapselementen en -structuren.

Op basis van het voorgaande wordt dan ook geconcludeerd dat de aanleg van een zonneweide naast de A16 en het spoortracé Dordrecht – Breda in Dordrecht vanuit ruimtelijk oogpunt niet bezwaarlijk is en niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

6. UITVOERBAARHEID

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.1.1 Procedure

Voor dit bouwplan is een omgevingsvergunning nodig op basis van artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Omdat het bouwplan (het bouwen) in strijd is met het geldende bestemmingsplan dient de motivering van het besluit (de omgevingsvergunning) een goede ruimtelijke onderbouwing te bevatten. Om het project planologisch gezien te verankeren is gekozen voor het aanvragen van de omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1, sub a., onder 3° Wabo, waarvoor de uitgebreide procedure moet worden gevolgd. Dit document vormt de ruimtelijke onderbouwing en maakt daarmee onderdeel uit van de Omgevingsvergunning

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan dient de uitgebreide procedure, zoals beschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te worden gevolgd. Hiertoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Wabo geeft hierop enkele aanvullingen. Dit zijn onder andere:

- Aanvraag, ontwerpbesluit en/ of het definitieve besluit moeten op grond van zowel de Wabo als het Besluit omgevingsrecht (Bor) in bepaalde specifieke gevallen aan specifieke personen of instanties worden toegestuurd. Te denken valt aan het orgaan dat de verklaring van geen bedenkingen afgeeft, de Inspectie, een ander bestuursorgaan dan het aangewezen bevoegd gezag, etc.
- Iedereen kan zienswijzen op het ontwerpbesluit en de ontwerp v.v.g.b. indienen (art. 3.12 lid 5 Wabo). Alleen belanghebbenden kunnen rechtstreeks in beroep gaan bij de Rechtbank, mits aan de eisen van artikel 6:13 Awb is voldaan.
- De beslistermijn van zes maanden begint te lopen op de dag ná de dag van ontvangst van een -ontvankelijke- aanvraag (art. 3.12 lid 7 Wabo).
- De beslistermijn van zes maanden mag éénmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12 lid 8 Wabo).
- Bij een geval als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo (de toestemming uit de Wabo die in de plaats komt van het projectbesluit) wordt de kennisgeving van het ontwerpbesluit en de mededeling van het definitieve besluit in de Staatscourant geplaatst. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor).

6.1.2 Vooroverleg

In artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht is artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening van toepassing verklaard. Voor onderhavige procedure dient dan ook vooroverleg te worden gevoerd met diensten van het Rijk, provincie en het waterschap. Deze instanties kunnen aangeven dat in bepaalde gevallen vooroverleg niet noodzakelijk is. Bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor het

afwijken van het bestemmingsplan moeten burgemeester en wethouders, indien niet is aangegeven dat van vooroverleg kan worden afgezien, daarom overleg plegen met het Waterschap, met andere gemeenten wiens belangen bij het plan betrokken zijn en met de betrokken rijks- en provinciale diensten.

6.1.3 Participatie

Zowel in het kader van de verkenning van de herbestemmingsmogelijkheden als in het kader van de voorbereiding van de vergunningsaanvraag voor het voorliggende concrete plan, is er contact geweest met de omgeving. Er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden tussen de ontwikkelende partij en de omwonenden. De uiteindelijke keuze voor de positionering, het ontwerp en ontsluitingswijze is mede naar aanleiding van de gevoerde omgevingsdialoog tot stand gekomen.

Daarnaast wordt voor omwonenden de mogelijkheid geboden om te participeren door middel van crowdfunding/obligaties. De kaders, invulling en uitwerking van deze financiële participatie worden op een later moment nader bepaald, in overleg met de gemeente Dordrecht.

6.1.4 Planmethodiek en verbeelding

Conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een analoog en digitaal besluitvlak van het projectgebied gemaakt. Er zijn geen bouw- en gebruiksregels opgesteld voor dit bouwplan. De omgevingsvergunning (het besluit) - inclusief deze ruimtelijke onderbouwing - vormen namelijk de directe bouwtitel voor het bouwplan.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

6.2.1 Kostenverhaal

Op 1 juli 2008 zijn samen met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepalingen omtrent de grondexploitatie (Afdeling 6.4 Wro) in werking getreden. In de Grondexploitatiewet is bepaald dat de gemeente bij het vaststellen van een planologische maatregel waarin mogelijkheden voor een bouwplan gecreëerd worden, verplicht is maatregelen te nemen die verzekeren dat de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling van de locatie worden verhaald op de initiatiefnemer van het plan.

Indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd, kan de gemeente afzien van het opstellen van een exploitatieplan. Eveneens is de gemeente niet verplicht een exploitatieplan vast te stellen in bij het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangegeven gevallen waar de verhaalbare kosten uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen, of niet opweegt tegen de bestuurlijke lasten (artikel 6.12, lid 2, aanhef, juncto artikel 6.2, lid 1 Bro).

De aanleg van zonnepanelen is niet aangewezen als een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid, van de wet. Er is in dit geval dus geen sprake van een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Er geldt daardoor geen verplichting tot kostenverhaal.

Ondanks bovenstaande conclusie dat er geen (wettelijke) verplichting bestaat tot kostenverhaal, wordt een anterieure overeenkomsten tussen de gemeente en initiatiefnemer afgesloten. In deze overeenkomst worden afspraken vastgelegd over de kosten van de grondexploitatie en over bijdragen in de plankosten die door de gemeente worden gemaakt. Eventuele kosten voor de inrichting en overige voorzieningen zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

De gemeente sluit daarnaast ook een planschadeverhaalsovereenkomst met de initiatiefnemer. Hiermee wordt vastgelegd dat eventuele tegemoetkomingen in planschade aan derden, toegebracht door een planologische wijziging, door de gemeente verhaald kunnen worden op de initiatiefnemer van het plan.

De economische uitvoerbaarheid is hiermee in voldoende mate aangetoond.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

Landschappelijke inpassing

Onderwerp	: Landschappelijke inpassing Zonneweide Wioldrechtse Zeedijk Gemeente Dordrecht
Projectnummer	: P01135
Datum	: september 2019
Opdrachtgever	: Solarfields
Contactpersoon opdrachtgever	: Dhr. F. Boeije
Projectteam BRO	: R. Tak/ S. van der Sterren

AANLEIDING EN INITIATIEF

Om de energietransitie in Nederland te stimuleren heeft Solarfields het initiatief genomen grondgebonden zonneparken te ontwikkelen. Zo bestaat ook het voornemen het perceel te sectie V, nummer 722 aan de Wioldrechtse Zeedijk te Dordrecht in te richten als zonnepark. De locatie waar de zonneweide is voorzien, is bestemd tot 'agrarisch' en heeft een oppervlakte van ca. 7,86 hectare.

Het plangebied ligt aan de Wioldrechtse Zeedijk in de 'oksel' van de A16 en ten westen van het spoortracé Dordrecht – Breda. In de huidige situatie is het perceel braakliggend.

Het initiatief is strijdig met het vigerende bestemmingsplan. Om het initiatief juridisch-planologisch mogelijk te maken is een afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk. Een voorwaarde voor deze afwijking is een goede landschappelijke inpassing. Elke ontwikkeling in het buitengebied dient namelijk bij te dragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het betrokken gebied en de naaste omgeving. De landschappelijke inpassing richt zich op de uitstraling en de verankering van de ontwikkeling naar de omgeving toe en tevens op de interne ordening en inrichting van het perceel. Aspecten zoals oriëntatie, ligging, ontsluiting en toe te passen groenelementen worden hierin meegenomen.

Onderhavig advies geeft inzicht in welke inrichtingsmaatregelen er genomen moeten worden opdat de beoogde ontwikkeling kan worden gerealiseerd.

Figuur 1: Ligging planlocatie

GEBIEDSKARAKTERISTIEKEN

Het plangebied ligt op het snijvlak van verschillende landschappen, zowel stedelijk (noordelijk) als natuurlijk (zuidelijk).

Landschap

Landschappelijk gezien maakt het perceel onderdeel uit van het Jonge Zeekleilandschap. Ontstaan via inbraken en langs riviermondingen waarbij klei werd afgezet op het veen. De bodem van de locatie bestaat uit zeeklei en is als akkerland in gebruik geweest. Rond het jaar 1000 werden deze gebieden ontgonnen en vanaf de 13^e eeuw veiliggesteld door middel van dijk aanleg. Dit resulteerde in een open en efficiënt voor de landbouw ingericht landschap, herkenbaar aan de strak verkavelde agrarische polders.

Cultuurhistorie

Het landschap is verbonden door zichtbare en begaanbare structuren, als wegen, paden, dijken, sloten etc. Structuren die het landschap leesbaar maken en- of verwijzen naar cultuurhistorie.

Het Zuid-Hollandse landschap is opgebouwd uit een groot aantal polders. De polders vormen met hun belangrijkste landschappelijke onderdelen en enkele zeer kenmerkende elementen het poldersysteem. Poldergrenzen vormen de hoofdlijnen van de ruimtelijke inrichting, binnen het jonge zeekleilandschap bestaan deze over het algemeen uit dijken. Dijken zetten op grote schaal de hoofdlijnen uit, perceelsloten geven hierbinnen maat en schaal aan de polder.

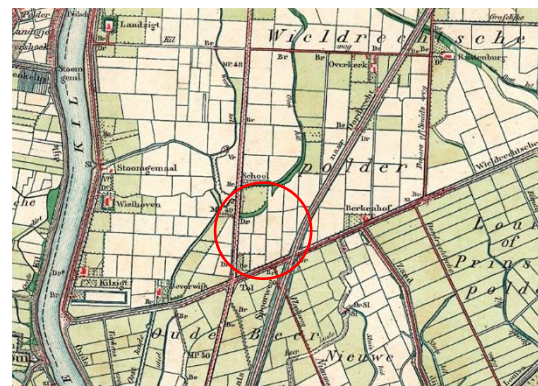
Grenzend aan het perceel ligt de Wioldrechtse Zeedijk. Veelal en herkenbaar zijn de aangeplante dijken voorzien van bomenrijen, langs de planlocatie wordt deze onderbroken door bebouwing en situeert zich een dijklint. De dijk van de polder Wioldrecht dateert uit 1657 en kenmerkt zich nabij de planlocatie door karakteristieke dijkbebauwing aan weerszijden.

De reeks historische kaarten laat goed zien welke ontwikkeling het landschap heeft begaan in de afgelopen eeuwen. Vanaf ca. 1850 is te zien hoe dit cultuurlandschap steeds meer meanderende lijnen verliest. Tot eind 20ste eeuw zijn op sommige plekken nog deze zogenaemde killen herkenbaar, die als organische waterloopjes in het landschap snijden.

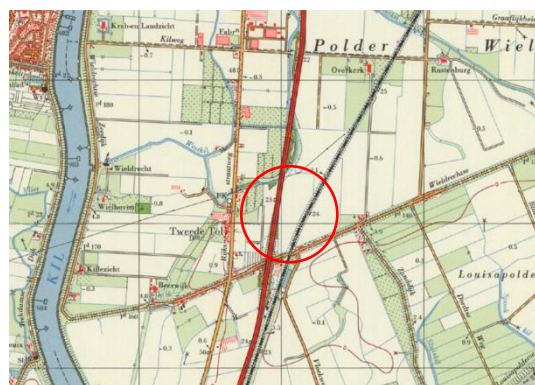
Eind 20ste eeuw breidt de stad Dordrecht uit ten zuiden met de komst van stadswijk Sterrenburg, Nieuw Groenhove en bedrijventerreinen Dordtse kil I, II en III. Daarmee is de planlocatie steeds meer geïsoleerd komen te liggen. Het open agrarisch karakter is beeldbepalend in het buitengebied. Het landschap wordt bepaald door polders waarbinnen de landschappelijke relictten uit voorgaande eeuwen nog deels herkenbaar zijn. Door middel van sobere inpassingsmaatregelen kan de leesbaarheid van ontstaansgeschiedenis behouden blijven en op enkele plaatsen beter leesbaar worden gemaakt.

Historische kaart anno 1850 (bron: Topotijdreis.nl)

Historische kaart anno 1908 (bron: Topotijdreis.nl)

Historische kaart anno 1975 (bron: Topotijdreis.nl)

Topografische kaart anno 2018 (bron: Topotijdreis.nl)

Netwerken

De Wioldrechtse Zeedijk vormt vanuit Dordrecht gezien de grens naar de Hollandse Biesbosch. Een gebied dat naast waardevolle natuur rijk is aan recreatieve verbindingen. Direct langs het plangebied ligt een lange afstand wandel- en fietsroute welke verder loopt richting de Nieuwe Beerpolder en uitmondt in de Hollandse Biesbosch waar deze overgaat in een groter recreatief netwerk. De directe nabijheid van het 'natuurlijke' landschap heeft ook visueel zijn invloed op de planlocatie. Vanaf de Wioldrechtse Zeedijk zijn de buitendijkse polders toegankelijk via insteekwegen die begeleid worden met linten van populieren en essen. Dit maakt dat de Biesbosch hier al duidelijk zicht- enikbaar is.

KADERS

Planvoornemen

Aansluiting: De locatie ligt in de buurt van een netstation (netinpassing voorlopig tracé op 3,1 km) en de kosten voor de netinpassing kunnen door het project worden gedragen. Een definitief tracé dient te worden uitgewerkt bij een calculatieopdracht.

Beschikbaarheid: Solarfields heeft overeenkomsten voor het gebruik van de gronden met de grondeigenaar afgesloten.

Schaal: 7,86 hectare past in de schaal van de omgeving.

Opzet:

- Stellingen tot maximaal 2,5m. hoog in zuid-opstelling;
- Stellingen onder de hoogspanningsleiding zullen qua hoogte of opstelling niet afwijken van de rest. Echter, is hier wel ruimte vrijgelaten voor onderhoud aan de hoogspanningsleiding.
- Afstand tussen omheining en stellingen is 3 meter;
- Inpassingsmaatregelen vinden plaats buiten het hekwerk;
- De zonnepanelen worden op het veld aangebracht, deze zijn in de toekomst gemakkelijk te verwijderen.

BELEID

Op de locatie zijn verschillende beleidsregimes van toepassing. Hieronder is beknopt weergegeven welke relevant zijn voor het planvoornemen en welke kaders sturend zijn voor de ontwikkeling.

Structuurvisie Dordrecht 2040

De gemeenteraad stelde op 17 december 2013 de Structuurvisie Dordrecht 2040 vast. De visie stelt, in relatie tot het voorliggende bestemmingsplan, dat Dordrecht een stad wil zijn die bij ontwikkelingen rekening houdt met de consequenties voor het milieu en de eindigheid van (fossiele) hulpbronnen. Binnen de visie bestaat de opdracht om in 2050 als gemeente klimaatneutraal te zijn.

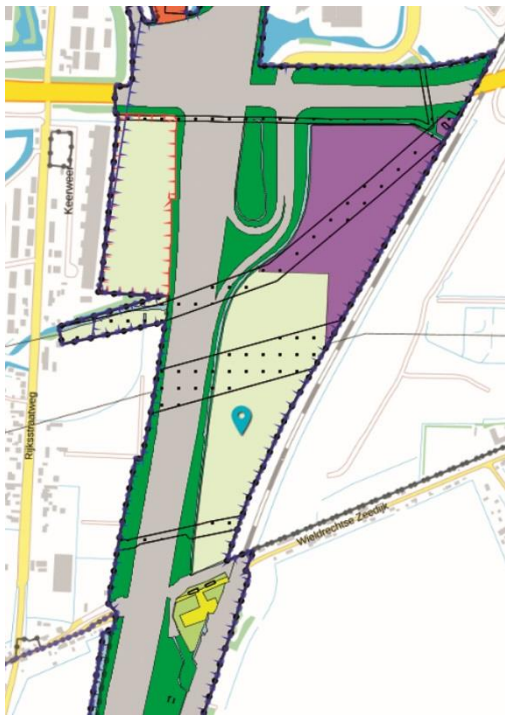
Daarnaast stelt de visie dat er kansen liggen om de terreinen langs de A16 en de spoorlijn in te richten voor energie. De opstelling langs deze infrastructurele sporen heeft daarbij een landschappelijke meerwaarde, omdat het deze locaties de cultuurhistorisch waardevolle landschappen het minst aantast en ver van de grote woonbebouwing massa gelegen is. Met het opwekken van hernieuwbare energie door middel van zonnepanelen draagt de voorgenomen ontwikkeling bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen beschreven in de Structuurvisie Dordrecht 2040.

Vigerend bestemmingsplan

De locatie valt binnen het bestemmingsplan 'Rijksweg A16/N3'. Dit bestemmingsplan is op 28 juni 2017 vastgesteld door de gemeenteraad van Dordrecht. De locatie is daarin bestemd tot:

- 'enkelbestemming: agrarisch'
- 'dubbelbestemming: leiding – hoogspanningsverbinding'
- 'dubbelbestemming: leiding – leidingstrook'
- 'gebiedsaanduiding: veiligheidszone – vervoer gevaarlijke stoffen'

Het voorliggende planvoornemen betreft de realisatie van een zonneweide, ten behoeve van het opwekken van zonne-energie. Ontwikkeling van het initiatief op aangewezen gronden dient gepaard te gaan met behoud en herstel van landschappelijke, cultuurhistorische en aardkundige waarden, waarbij geen bouwwerken mogen worden geplaatst, grondbewerkingen mogen worden uitgevoerd of opgaande en/of diepwortelende beplantingen worden aangebracht.

Figuur 2: Uitsnede bestemmingsplan

Ruimtelijk en functioneel gezien past de beoogde zonneweide goed in de omgeving, aangezien het gebied momenteel agrarisch extensief wordt gebruikt en het op niet al te grote afstand is ingesloten door infrastructurele voorzieningen. Het ontwikkelen tot een zonneweide is een duurzame invulling van de gronden die in de huidige situatie geïsoleerd liggen.

[illegible]

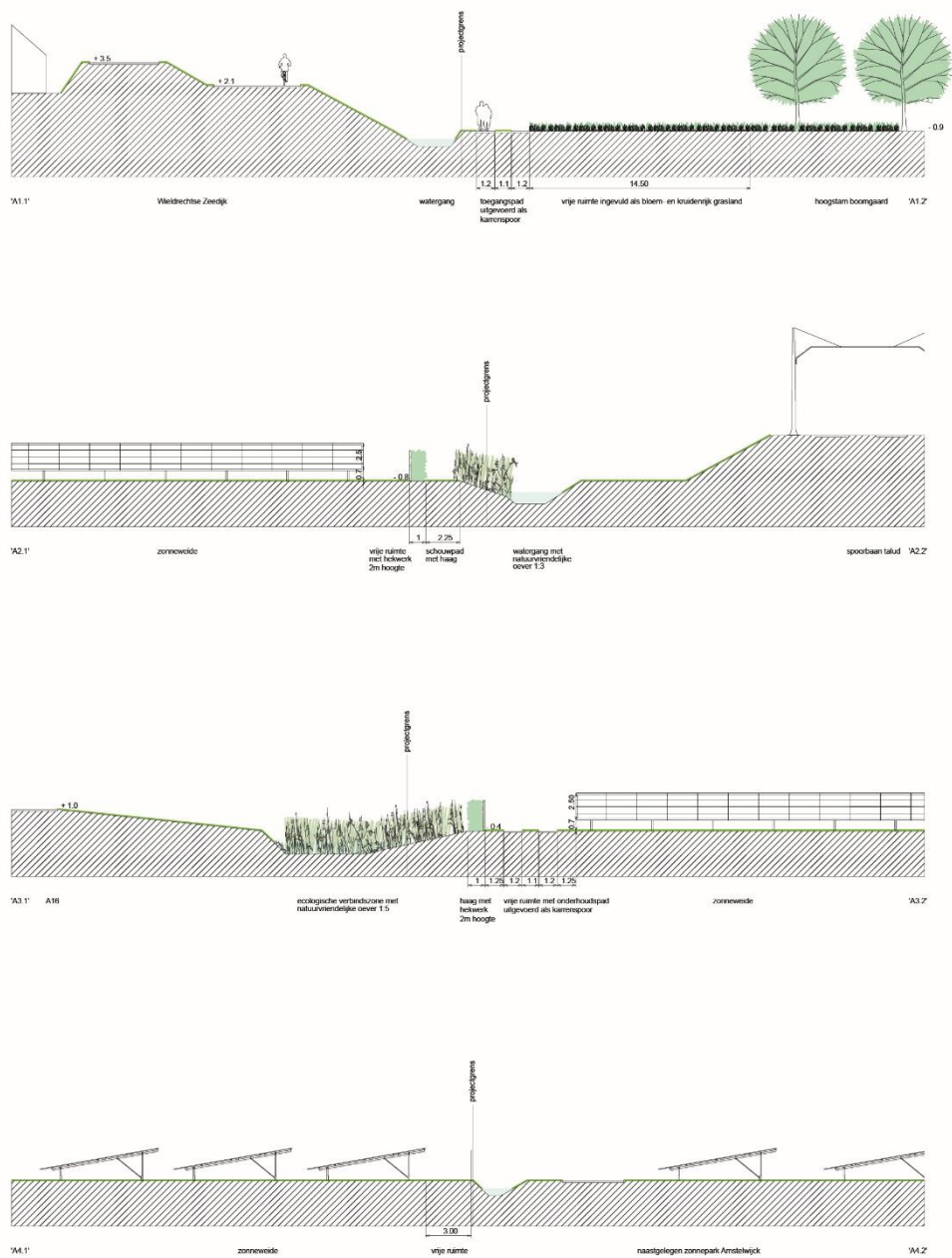
Landschappelijke inpassing zonnepark Wieldrechtse Zeedijk te Dordrecht

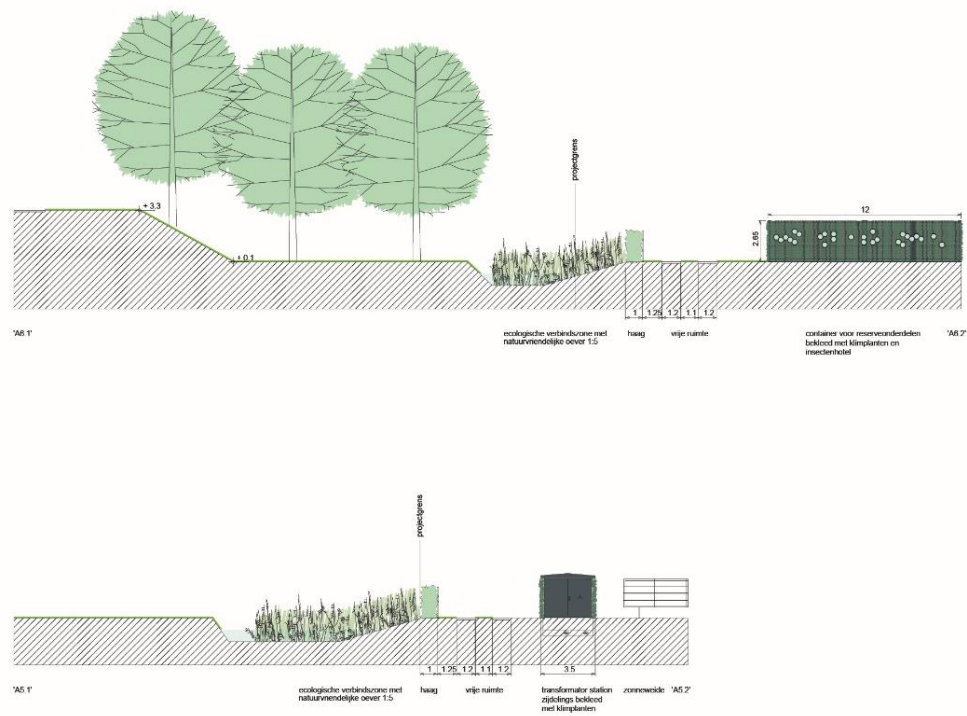

Figuur 4: uitsnede landschappelijke inpassing: overgang A16 - planlocatie

Figuur 5: uitsnede landschappelijke inpassing: overgang Wieldrechtse zeedijk - planlocatie

Figuur 6: doorsnedes (zie bijlage voor schets op schaal)

INRICHTINGSMAATREGELEN

De landschappelijke inpassing voor de ontwikkeling aan de Wioldrechtse zeedijk bestaat uit de volgende inrichtingsmaatregelen:

1. Aanplant fruitbomen

De zuidelijke rand van de planlocatie grenst direct aan de Wioldrechtse zeedijk. Aan het buitentalud staan enkele woningen welke vanuit de bovenverdieping zicht hebben op de planlocatie. Door ca. de eerste 85meter als groene buffer in te richten (waar de dubbelbestemming leiding eindigt) wordt een vriendelijke overgang naar omliggend gebied gemaakt. Door de eerste helft, welke vrij is van dubbelbestemming, in te richten met fruitbomen wordt de zonneweide voor een aanzienlijk deel aan het zicht onttrokken. De gaard is openbaar toegankelijk. Hiermee is het mogelijk om voor o.a. omwonenden en passerende recreanten fruit te plukken.

2. Aanplant struweel

Als onderdeel van de inpassing wordt aan de noordzijde van de fruitgaard een robuust struweel aangeplant als overgang naar de zonneweide. Hiermee wordt ook op ooghoogte maaiveld de ontwikkeling aan het zicht onttrokken. Een kijkvenster in het verlengde van het pad biedt de mogelijkheid voor belangstellenden om kennis te nemen van de ontwikkeling.

Daarnaast creëert het een leefomgeving voor veel planten, vogels, vlinders en andere insecten. Struwelen bieden beschutting, nestgelegenheid en voedsel.

3. Aanleg bloem- en kruidenrijk grasland

De gehele ruimte (aan de zuidzijde welke als groene buffer geldt) wordt ontwikkeld als bloem- en kruidenrijk grasland. Dergelijk op deze manier ingerichte oppervlaktes trekken veel insecten aan als hommels en vlinders, waarmee ingespeeld wordt op de landelijke afname van het aantal insecten. Deze geschakeerde inrichting verhoogt ook nog eens de belevingswaarde van het geheel en zorgt voor een vriendelijke aanblik en overgang naar het omliggende landschap.

Dit grote oppervlak aan (onverstoord) bloem- en kruidenrijk grasland zorgt ervoor dat een serie bijenkasten hier op zijn plek staat. De ruimte ten noorden van het struweel (2,5m) tot aan de vrijwaringszone wordt hiermee ingericht. De voorkeur gaat uit om dit samen op te zetten met Dordtse imkers.

4. Inrichten informatie- en rustpunt

Het openstellen van de zonneweide draagt bij aan de recreatieve gebruikswaarde van het gebied. Door te ontsluiten via de Wioldrechtse zeedijk wordt aangesloten bij een groter recreatief netwerk welke uitloop heeft richting de Hollandse Biesbosch. Met het plaatsen en deels openstellen van de zonneweide kan informatie verschaft worden over de afmetingen, opbrengsten van het veld, noodzaak van de energie transitie etc. Deze plek wordt ingericht met enkele picknickbanken en een informatiebord.

5. Inrichten natuurvriendelijke oever

De huidige watergangen parallel aan de A16 en het spoor hebben een cultureel oever. Als onderdeel van de landschappelijke inpassing worden deze aan de zijde van de planlocatie omgevormd tot natuurvriendelijk. Dit over een lengte van het noordelijkste punt, waar deze visueel aansluit bij eenzelfde inrichtingsmaatregel, tot over het einde van de bomenrij langs de A16 waar de panelen eindigen. Hiermee wordt voorzien in een doorlopende rietkraag waarmee een

vriendelijke overgang naar het plangebied wordt gemaakt. Vanwege de flauwe helling (1:5 en 1:3) en daarmee de invloed van zowel land- als wateroppervlak is de oeverzone van nature een systeem met een grote verscheidenheid aan flora en fauna.

Door aan te sluiten op dezelfde oever welke aan de noordzijde wordt gerealiseerd worden goede migratiemogelijkheden voor planten en dieren geboden. En is het als zodanig geschikt als ecologische verbindingszone.

6. Aanleg gemengde haag

Langs de noord-zuid richting van het hekwerk zal bijna over de gehele lengte een gemengde haag worden aangeplant. Hiermee wordt het hekwerk grotendeels aan het zicht onttrokken.

Door op strategische plekken een opening te houden blijft de ontwikkeling beperkt zichtbaar vanaf de openbare weg en het spoor. Dit beeld draagt bij aan de bewustwording over het gebruik en opwekken van duurzame energie/bronnen.

7. Natuur inclusieve trafo's

Binnen het plangebied zijn 3 trafo's (transformatorhuisjes), een container voor reservematerialen en een netaansluiting als overig bouwwerk opgenomen, deze worden geplaatst in de kleurstelling RAL 7016 conform BKP Dordse Kil IV. Door tegen deze bouwwerken schermen met klimop (Hedera Helix) te plaatsen ontstaat een jaarrond groen beeld. Daarnaast bloeit deze plant in de nazomer en herfst (september tot december) en vormt daarmee een belangrijke drachtplant voor veel insecten.

8. Hekwerk

Ter afscheiding openbaar terrein en zonneweide wordt rondom een gaashekwerk geplaatst. Voorgesteld wordt Heras of vergelijkbaar in de kleur antracietgrijs (RAL 7016) voorzien van bovenligger zonder schrikdraad met een hoogte van 2m conform BKP Dordse Kil IV.

BEPLANTINGSINDICATIE

1. Fruitgaard code FG 01

- Aantal: 24

Aanleg (FG 01)

- Plantgat graven ca. 100x100cm, 50cm diep
- Aanplantperiode: november - april tijdens vorstvrije perioden
- Maat 16/18 cm hoogstam, hoogte 200-350 cm
- Voorzien van eiken boompalen aan de zuidwestzijde

Sortiment (FG 01)

- 100% Pyrus communis 'Conference' of soortgelijk

Beheer

- Eerste 5 jaar boomspiegel onkruidvrij houden
- Na aanplant gesteltakken met 1/3 oorspronkelijke lengte terugsnoeien
- Snoei eerste 4 jaar om gewenste vorm te krijgen

2. Struweel code ST 01

- Lengte: 75 m¹
- Opp. 375 m²

Aanleg (ST 01)

- Terreinvoorbereiding: voorfrezen tot ca. 15cm diepte
- Planten in een dubbele rij
- Plantafstand: 2 struiken per strekkende meter
- Bosplantsoen 2 – 3-jarig autochtoon
- Maat 80-100cm

Sortiment (ST 01)

- 60% Crataegus monogyna (meidoorn)
- 20% Prunus spinosa (sleedoorn)
- 10% Acer campestre (veldesdoorn)
- 10% Viburnum opulus (gelderse roos)
- 10% Ligustrum vulgare (liguster)
- 10% Rosa canina (hondsroos)

Beheer

Vrij uit laten groeien waarbij om de 6 tot 12 jaar het element gefaseerd wordt teruggezet tot ruim 1m boven maaiveld.

3. Bloem- en kruidenrijk grasland code BK 01

- Opp. ca 7.764m² (groene buffer)

Aanleg (BK 01)

- Terreinvoorbereiding: verwijderen bestaande vegetatie
- Grondbewerking t.b.v. zaaibed max. 2cm
- Eventueel na inzaaien ligt aanharken
- Zaaien van half augustus tot half oktober

Sortiment (BK 01)

- 15% Margriet
- 8% Knoopkruid
- 15% Gewone rolklaver
- 8% Wilde peen
- 6% Cichorei
- 6% Luzerne
- 6% Gewoon duizendblad
- 6% Rode klaver
- 12.5% Timothee
- 5% Kropaar
- 12,5% Beemdlangbloem

Beheer

Bij probleemonkruiden na eerste jaar 3 tot 4 keer maaien.

Voorkeur naar extensief beweiden, wordt gekeken naar de mogelijkheid om te laten begrazen.

Indien extensief beweiden niet mogelijk: vervolgbeheer eens per jaar maaien, maaisel afvoeren.

4. Natuurvriendelijke oever code NO 01

- Opp. ca. 4.991 m²

Aanleg (NO 01)

- Flauwhellend talud afstemmen bij reeds aangelegde oever noordzijde - min. 1:5
- Bij aanleg gebruik maken van een gladde bak
- Achteruit in één werkgang aanleggen
- Realiseer kleine hoogteverschillen in de oever
- Voorkeursperiode vergraven watergang is tussen 15 juli en 1 november
- Aanplantperiode: maart/ april
- Planten in wildverband
- Aanplant ca. 20% van het oppervlak om spontane ontwikkeling kans te bieden

Sortiment (NO 01)

- 20% Grote kattenstaart
- 20% Kleine lisdodde
- 15% Echte valeriaan
- 15% Grote egelskop
- 15% Rietgras
- 15% Wolfspoot

Beheer

- Ontwikkelingsfase jaarlijks wordt gemaaid en geschoond, in het najaar.
- Instandhoudingsfase volstaat een tweejaarlijkse maaicyclus van de natte oever en twee tot vierjaarlijks schonen van de watervegetatie.

5. Gemengde haag code GH 01

- Opp. ca. 975 m²

Aanleg (GH 01)

- Terreinvorbereiding: voorfrezen tot ca. 30cm diepte
- Planten in een enkele rij
- Plantafstand: 4 struiken per strekkende meter

Sortiment (GH 01)

- 40% *Acer campestre* (veldesdoorn)
- 20% *Viburnum opulus* (gelderse roos)
- 20% *Ligustrum vulgare* (liguster)
- 20% *Rosa canina* (hondsroos)

Beheer

Snoei na aanplant om vertakking te stimuleren

Vrij uit laten groeien waarbij om de 6 tot 12 jaar het element gefaseerd wordt teruggezet tot ruim 1m boven maaiveld. Hiermee worden robuustere heggen verkregen die interessanter zijn voor o.a. insecten en zangvogels.

Slot

De nieuwe ontwikkeling aan de Wieldrechtse zeedijk kan middels de voorgestelde inrichtingsmaatregelen landschappelijke worden ingepast, waardoor er op een verzorgde en natuurlijke manier wordt aangesloten op de aanwezige landschappelijke structuren en kwaliteiten. Kracht van deze inpassing is dat niet alleen landschappelijk, maar ook ecologisch een meerwaarde kan worden behaald, wat als nieuwe kwaliteitslaag aan het gebied wordt toegevoegd.

Legenda

Groenvoorziening

Nieuw aan te planten enkelstammige hoogstam fruitboom
Soortnaam: Pyrus communis 'Conference' of soortgelijk 16/18
Code: FG 01

Nieuw aan te planten struweel
Soortnaam: zie beplantingsindicatie
Code: ST 01

Nieuw aan te brengen bloem- en kruidenrijk grasland
Soortnaam: zie beplantingsindicatie
Code: BK 01

Nieuw aan te brengen natuurvriendelijke oever
Soortnaam: zie beplantingsindicatie
Code: NO 01

Nieuw aan te planten gemengde haag
Soortnaam: zie beplantingsindicatie
Code: GH 01

Verhardingen

Te realiseren karrenspoor
Type: grasbetonsteen, kleur grijs
Afm. 40x60x10, blokverband

Overige onderdelen

Zonneweide in zuid opstelling

Trafo's
RAL kleur: 7016
voorzien van groene bekleding en insectenhotel

Terreinafscheiding
Te plaatsen gaashekwerk met bovenbuis
RAL kleur: 7016, 2m hoogte

In te richten informatie- en rustpunt

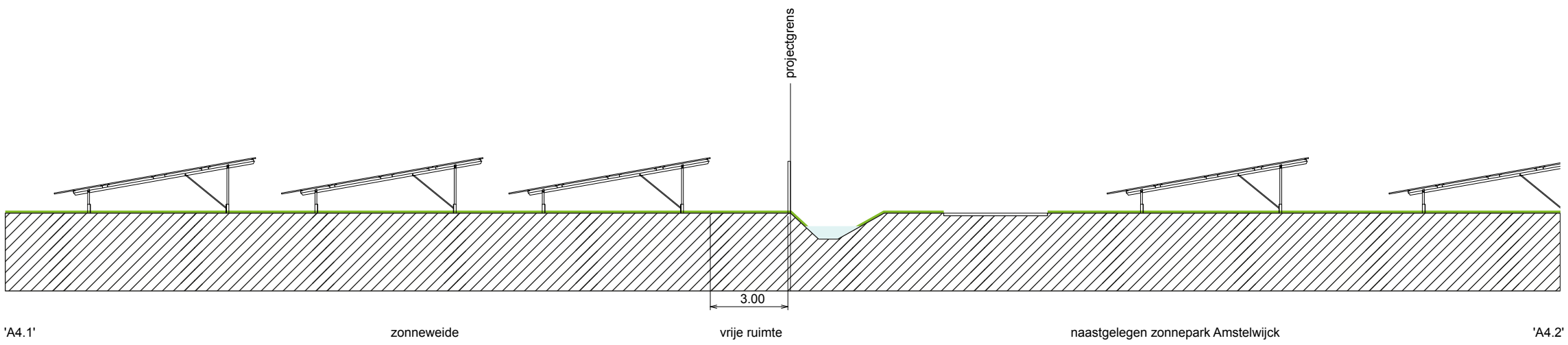
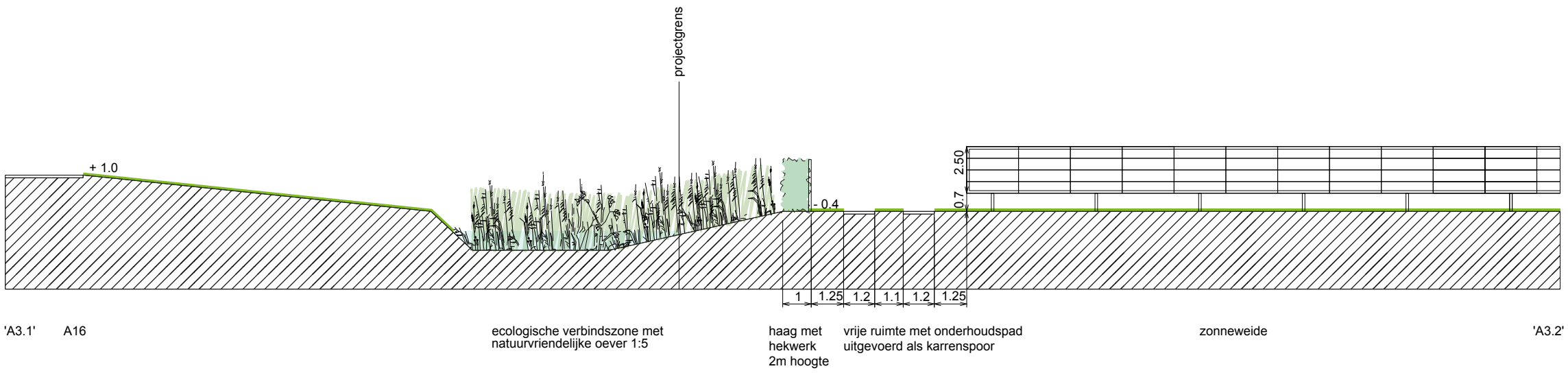
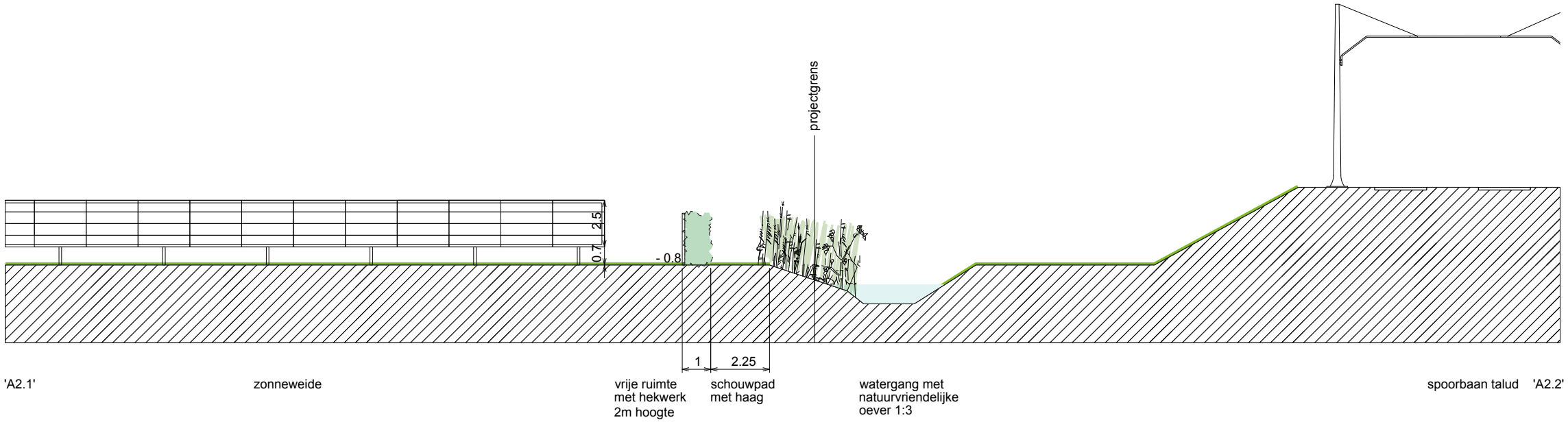
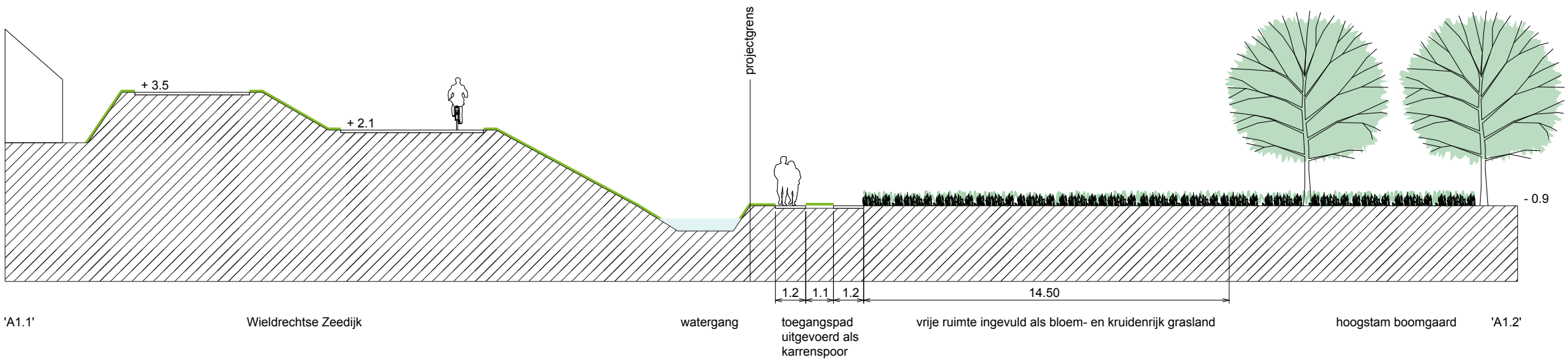
Te plaatsen bijenkasten

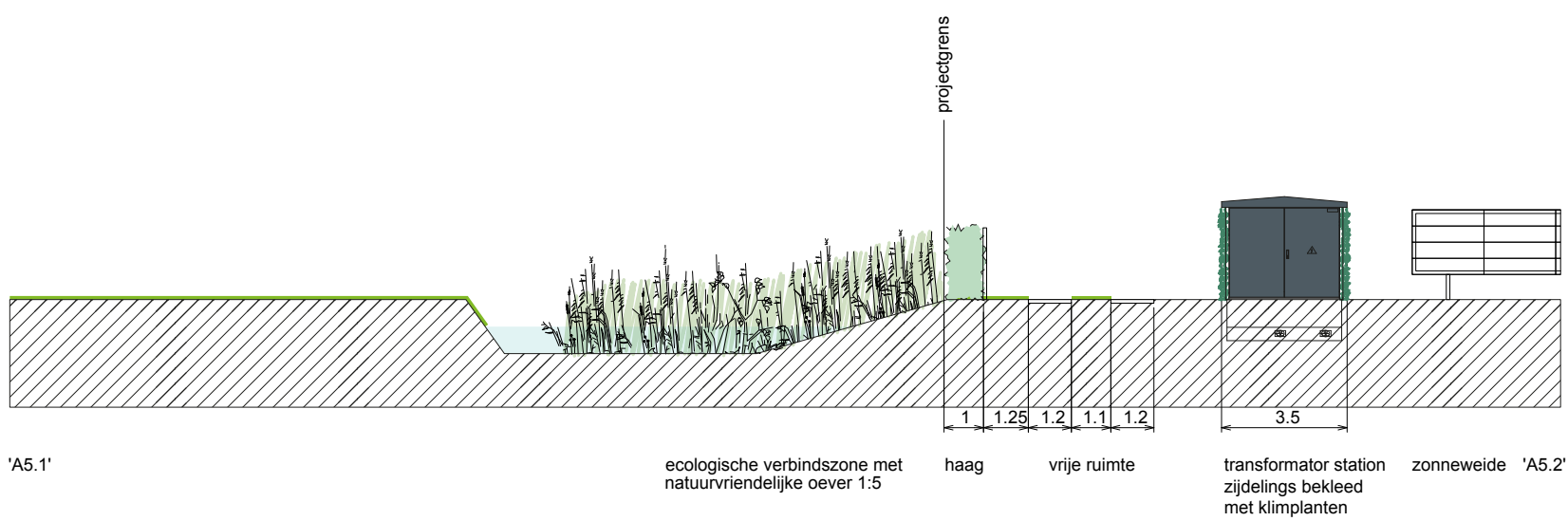
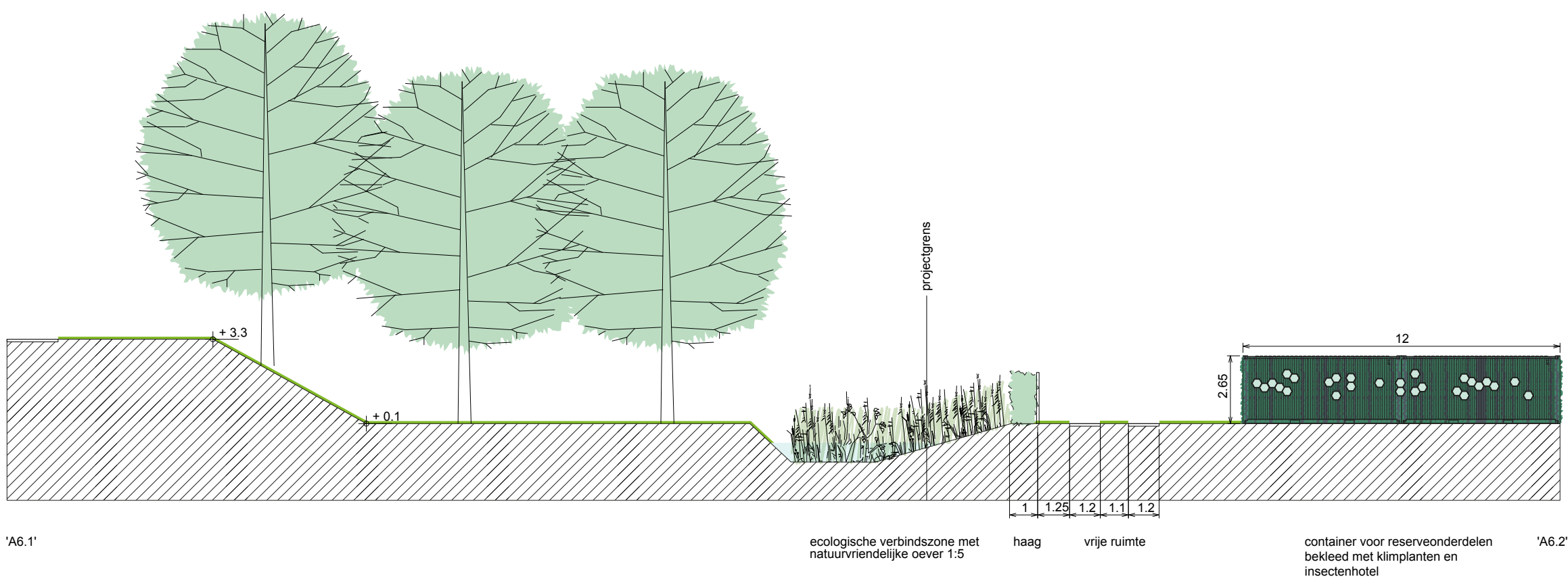
Airliquide

Dubbelbestemming leidingstrook

Dubbelbestemming hoogspanningsleiding

Werkgrens

Bijlage 2:

Quickscan Flora en Fauna

**Notitie : Quickscan flora en fauna ‘Zonneweide
Wieldrechtse Zeedijk’ te Dordrecht**

Datum : 28 februari 2019
Opdrachtgever : Solarfields Nederland B.V.
Projectnummer : P01135
Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de realisatie van een Zonnepark aan de Wieldrechtse Zeedijk, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’ van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

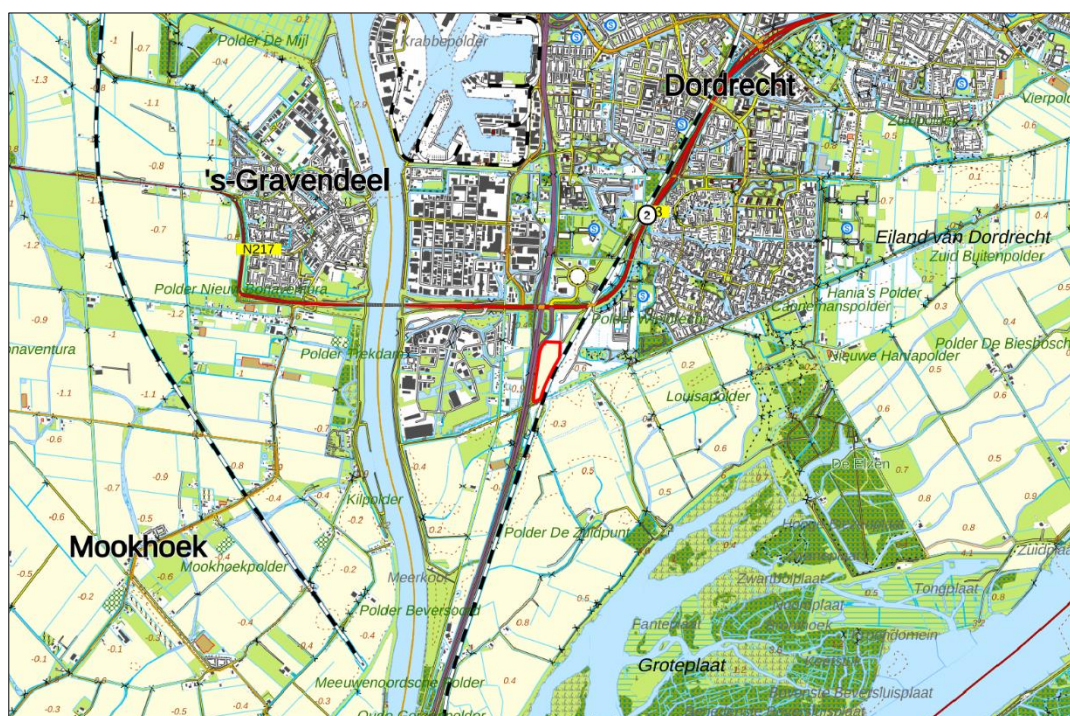
Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 22 februari 2019 tussen 12.00-13.00 uur door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 10°C, zonder neerslag, half bewolkt, met een noorderwind van 2 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van NDFF-gegevens, verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, en op basis van ‘expert judgement’ nagegaan welke

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Dordrecht, ingeklemd tussen de A16 en de spoorlijn Dordrecht - Breda. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:25.000)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit een akker waar intensieve landbouw op wordt gepleegd. Langs alle zijdes liggen waterhoudende sloten. Boven de akker lopen twee hoogspanningsleidingen, en er ligt een gas en water leidingstrook. Langs de westzijde is een bosstrook op het talud gelegen.

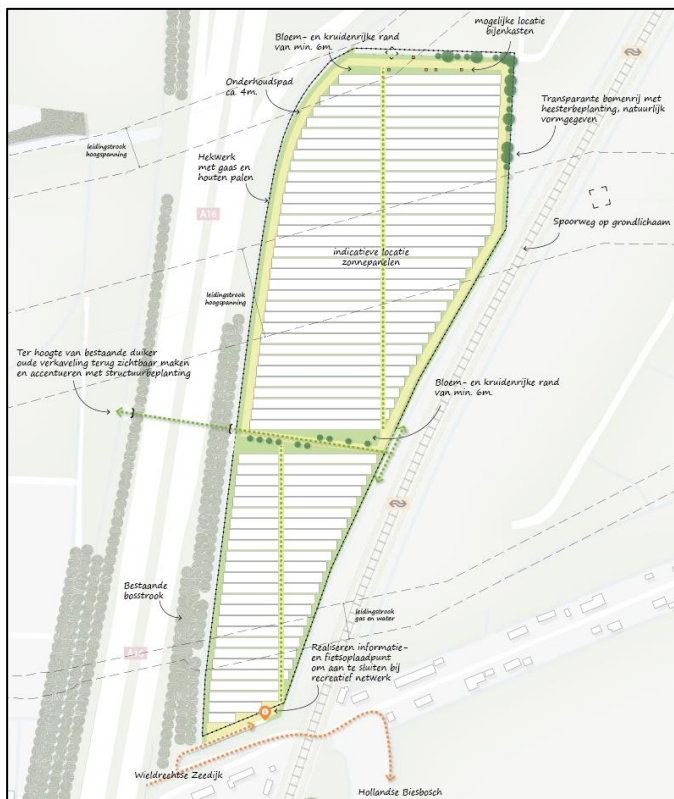
In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

Binnen het plangebied wordt een zonneveld gerealiseerd met door het midden en langs de randen bloem- en kruidenrijke graslanden. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Toekomstige situatie plangebied

Figuur 4. Plangebied vanuit zuidoosten

Figuur 5. Plangebied vanuit noordoosten

Figuur 6. Bosstrook langs westzijde

Figuur 7. Westzijde plangebied ter hoogte van afrit

Figuur 8. Terrein ten noorden van plangebied

Figuur 9. Begroeiing ten noordoosten van plangebied

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

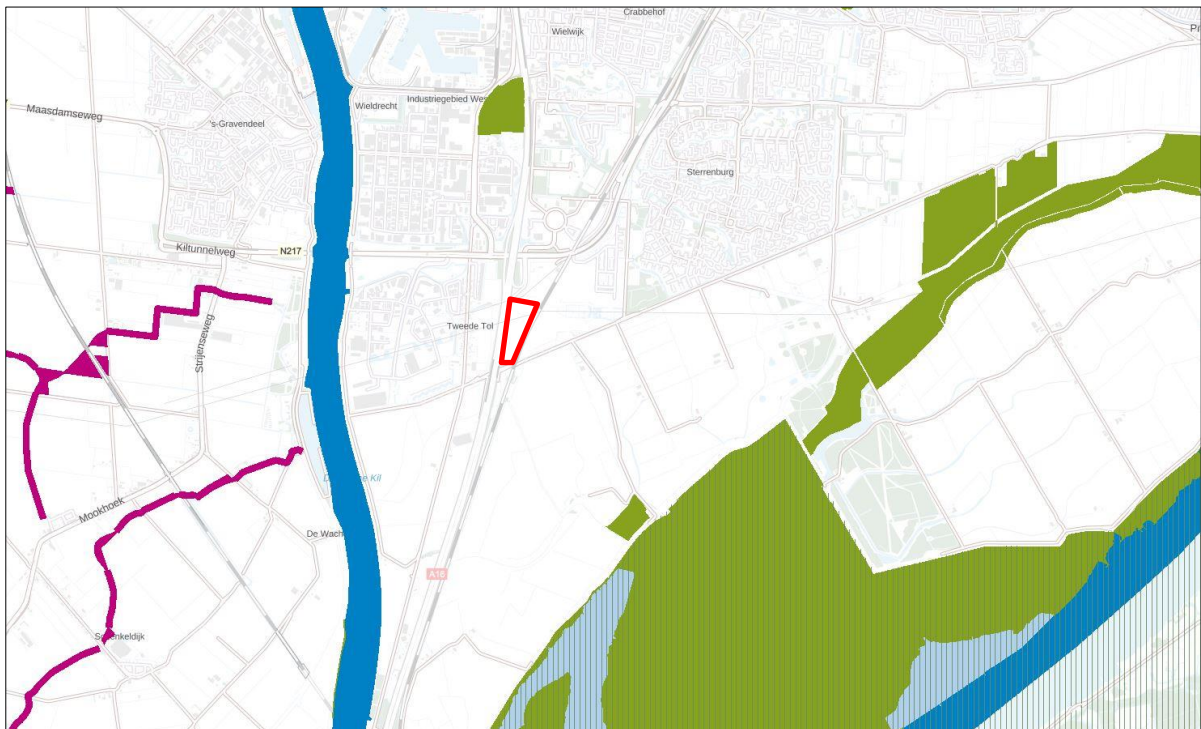
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Biesbosch", bevindt zich op circa 1,7 kilometer afstand ten zuiden van het projectgebied (zie figuur 10). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de realisatie van een zonnepark betreft, zal er met uitzondering van de realisatiefase, geen sprake zijn van toename aan de stikstofuitstoot ter plaatse. Daar de sloop- en aanlegfase een relatief korte piek aan extra (vracht)verkeersbewegingen heeft, zal dit redelijkerwijs niet resulteren in een significante toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied, waardoor een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied redelijkerwijs is uitgesloten.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1,4 kilometer ten noorden, westen en zuidoosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 10. Ligging NNN (gekleurd) en Natura 2000-gebieden (groen gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien bij uitvoer van de plannen geen (onderdelen van) houtopstanden gekapt worden is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij ondermeer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Op het terrein is geen bebouwing aanwezig. Mede hierdoor kunnen broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting rond het plangebied zijn enkele nesten aangetroffen welke in gebruik kunnen zijn door soorten als buizerd of ransuil. Twee nesten zijn aanwezig in het zuidelijk deel van de bosschage ten westen van het plangebied, welke waarschijnlijk eksternesten betreffen, mede gezien de aanwezigheid van eksters. Daarnaast is een

mogelijke horst aanwezig in de top van een boom ten oosten van de spoorlijn, op circa 120 meter afstand, tussen de Wieldrechtse Zeedijk 21 en 31. Gezien het plangebied beperkt geschikt is als onderdeel van het leefgebied van deze soorten, door het ontbreken van begroeiing en zitplaatsen zoals palen, is het niet te verwachten dat essentieel leefgebied van deze soorten verloren gaat. Daarnaast zal in de toekomstige situatie een zoom van kruidenrijk grasland worden gerealiseerd, wat hoogwaardiger foerageergebied betreft. Verstoring is hier ook niet te verwachten, aangezien het nest aan de overzijde van de drukke spoorverbinding is gelegen, direct naast een terrein waar recentelijk veel werkzaamheden plaatsvinden. Met betrekking tot nesten van “algemene” vogels zijn, gezien het ontbreken van opgaand groen binnen het plangebied, alleen akkervogels als Kievit of scholekster mogelijk.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de werkzaamheden kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het bouwrijp maken van het plangebied buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Het plangebied bevat geen geschikte verblijfplaatsen voor een vleermuisensoort, gezien het ontbreken van opgaand groen en gebouwen. Het plangebied biedt daarnaast zeer beperkt foerageergebied, wat in de toekomstige situatie sterk verbeterd. Ook worden bij de plannen geen lijnvormige elementen doorbroken, verwijderd of verlicht, waardoor negatieve effecten op vliegroutes eveneens zijn uitgesloten.

Toetsing

Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van overtredingen door aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of (essentieel) foerageerhabitat voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel, konijn, haas, vos, bunzing, hermelijn, wezel en veldmuis kunnen incidenteel in het plangebied worden

waargenomen. Door het ontbreken van kwalitatief hoogwaardig habitat binnen het plangebied, en de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten waterspitsmuis, Noordse woelmuis, bever en boommarter voor. Gezien het ontbreken van opgaand groen of enige andere structuur, betreft het hier geen geschikt habitat voor de betreffende soorten. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis. De waarnemingen hebben betrekking op de natuurgebieden in de buurt. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde alpenwatersalamander en poelkikker bekend. De sloten rondom het plangebied bieden geen geschikt voortplantingswater voor deze soorten aangezien het waterhoudende sloten met aanwezigheid van vis betreft. Daarnaast blijven deze sloten behouden. Ook biedt het plangebied zelf geen geschikt landhabitat gezien het een intensieve akker betreft, waardoor de aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten, met uitzondering van een incidenteel individu van een algemene (vrijgestelde) soort.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de sloten rondom het plangebied, waardoor een negatief effect ongeacht de aanwezigheid is uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van rivierrombout. Al deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, wat in het plangebied niet aanwezig is. Daarbij biedt het plangebied geen geschikt (voortplantings)habitat voor deze soortgroepen. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als grote leeuwenklauw en kluwenklokje. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het grotendeels ontbreken van vegetatie is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde. Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand te voorkomen, het bouwrijp maken van het terrein buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	Geen potentiële verstoring
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Voerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Minimaal	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Minimaal	Mogelijk	Zorgplicht	-
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Minimaal	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 1,7 km	Nee	-	-
Natuurnetwerk Nederland	ca. 1,4 km	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01> (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Zuid-Holland

- Zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/ (NNN en natuurbeheerplan Zuid-Holland)

